

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การออกแบบหนังสืออิทธิพลที่มีผลต่อแฟชั่น ชื่อ “CRAZE CLOTH”
BOOK DESIGN OF EFFECTIVE FOR FASHION INFLUENCE
“CLAZE CLOTH”

เลขที่
961987
2548

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 71397
วัน,เดือน,ปี..... - 8 พ.ค. 2550

b. 11743888
i.....

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบอนุญาตศิลปนิพนธ์

การออกแบบหนังสืออิทธิพลที่มีผลต่อแฟชั่น ชื่อ “CRAZE CLOTH”

BOOK DESIGN OF EFFECTIVE FOR FASHION INFLUENCE “CRAZE CLOTH”

ภาควิชานิเทศศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศศิลป์

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์.....วันที่ 18/12/2549
(อาจารย์ธีรพงษ์ พงษ์ประกาศพันธ์)

หัวหน้าภาควิชา.....วันที่ 18 ธ.ค. 49
(อาจารย์วิศักดิ์ รักใหม่)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์	การออกแบบหนังสืออิทธิพลที่มีผลต่อแฟชั่น ชื่อ “ CRAZE CLOTH ” BOOK DESIGN OF EFFECTIVE FOR FASHION INFLUENCE “ CLAZE CLOTH ”
ชื่อ	นางสาวนภลัย พินิจไตรศร
สาขาวิชา	นิเทศศิลป์
ภาควิชา	นิเทศศิลป์
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2548
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์พีรพงษ์ พงษ์ประภาพันธ์

บทคัดย่อ

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลต่างๆที่มีผลต่อการออกแบบเครื่องแต่งกาย โดยศึกษาตั้งแต่ปี ค.ศ.1900 จนถึงปัจจุบัน ส่วนเนื้อหาได้รวบรวมข้อมูลที่อ้างอิงจากประวัติศาสตร์โลก จัดทำเป็นรูปแบบหนังสือ โดยศึกษาการออกแบบกราฟฟิก ซึ่งได้แนวความคิดมาจากศิลปะที่โดดเด่นในยุคต่างๆมาออกแบบมาให้ตรงกับยุคนั้นๆ นำเสนอในรูปแบบที่ทันสมัย ให้มีความน่าสนใจสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นบุคคลทั่วไปที่สนใจในเรื่องแฟชั่น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ

ครอบครัวพินิจไตรศร ที่เสียสละกำลังทรัพย์ในการทำศิลปนิพนธ์เล่มนี้ให้สำเร็จลุล่วง
คุณชนิน ซูโชติถาวร สำหรับแรงใจดีๆที่มีให้อย่างไม่มีวันหมด
ชาวหอทุกคนที่คอยช่วยเหลือทุกอย่าง ถ้าไม่มีพวกเธอคงแ่
คิ้ว กวาง อิม เอ อู๋ ก็ ขาดเธอเหมือนขาดใจ
อาจารย์พีรพงษ์ พงษ์ประภาพันธุ์และอาจารย์ทุกท่านที่ให้คำแนะนำจนเกิดเป็นผลงานชิ้นนี้
เพื่อนๆนิเทศศิลป์ทุกคนที่ให้คำปรึกษาในเรื่องๆต่างๆ

นภลัย พินิจไตรศร

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
คำนำ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญภาพประกอบ.....	จ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของ โครงการ.....	1
1.2 กลุ่มเป้าหมาย.....	1
1.3 วัตถุประสงค์ของ โครงการ.....	1
1.4 ขอบเขตของ โครงการ.....	1
1.5 แนวทางการบรรลุเป้าหมาย.....	1
1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
2 ข้อมูลที่ใช้ในการออกแบบ	
2.1 ประวัติความเป็นมาของเครื่องแต่งกาย.....	3
2.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบหนังสือ.....	15
2.3 คุณลักษณะของศิลปะ.....	26
2.3.1 อาร์ตนูโว.....	26
2.3.2 อาร์ตเดโก.....	27
2.3.3 ป็อปอาร์ต.....	30
2.3.4 การออกแบบเสื้อผ้าป็อป.....	31

3	ขั้นตอนการออกแบบ	
	3.1 แนวคิดของงาน โดยรวม.....	33
	3.2 ขั้นตอนการออกแบบ.....	33
4	ผลงานจริง	
	4.1 ภาพผลงานจริง.....	41
	4.2 ภาพรูปเล่มจริง.....	52
5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	61
	บรรณานุกรม.....	62
	ประวัติผู้เขียน.....	63

สารบัญภาพประกอบ

รูปที่		
1	แบบร่างปกครั้งที่ 1.....	34
2	แบบร่างปกครั้งที่ 2.....	35
3	แบบร่างผลงานคู่ที่ 1.....	36
4	แบบร่างผลงานคู่ที่ 2.....	36
5	แบบร่างชุกเอดเวอร์เคียน คู่ที่ 1.....	37
6	แบบร่างชุกเอดเวอร์เคียน คู่ที่ 1 ครั้งที่ 2.....	37
7	แบบร่างชุกยี่สิบคู่ที่ 1.....	38
8.	แบบร่างชุกยี่สิบคู่ที่ 2.....	38
9.	แบบร่างชุกยี่สิบคู่ที่ 1 ครั้งที่ 2.....	39
10.	แบบร่างชุกยี่สิบคู่ที่ 2.....	39
11	แบบร่างสไตล์นิวลุกและชุกสงครามเขิน.....	40
12	สารบัญ.....	41
13	หน้าคั่นและหน้า 2-3.....	41
14	หน้าคั่นและหน้า 6-7.....	42
15	หน้า 8-9.....	42
16	หน้า 10-11.....	43
17	หน้า 12-13.....	43
18	หน้าคั่นชุกยี่สิบ.....	44
19	หน้า 16-17.....	44
20	หน้า 18-19.....	45
21	หน้า 20-21.....	45
22	หน้า 22-23.....	46
23	หน้า 24-25.....	46
24	หน้า 26-27.....	47
25	หน้าคั่นสไตล์นิวลุก.....	47

26	หน้า 30-31.....	48
27	หน้า 32-33.....	48
28	หน้า 34-35.....	49
29	หน้าต้นสไตล์ม็อคกับสไตล์ฮิปปี.....	49
30	หน้า 38-39.....	50
31	หน้า 40-41.....	50
32	หน้า 42-43.....	51
33	หน้า 34-35.....	51
34	ภาพผลงานจริงหน้าสารบัญ.....	52
35	ภาพผลงานจริงหน้าต้น.....	52
36	ภาพผลงานจริงหน้า 2-3.....	53
37	ภาพผลงานจริงหน้าต้นสไตล์เอคเวอริเดียน.....	53
38	ภาพผลงานจริงหน้า 6-7.....	54
39	ภาพผลงานจริงหน้า 10-11.....	54
40	ภาพผลงานจริงหน้า 12-13.....	55
41	ภาพผลงานจริงหน้าต้นยุคยี่สิบ.....	55
42	ภาพผลงานจริงหน้า 16-17.....	56
43	ภาพผลงานจริงหน้า 18-19.....	56
44	ภาพผลงานจริงหน้า 44-45.....	57
45	ภาพผลงานจริงหน้า 38-39.....	57
46	ภาพผลงานจริงหน้าปกด้านใน.....	58
47	ภาพผลงานจริงหน้าปกด้านในและปกกล่อง.....	58
48	ปกกล่องก้านนอก.....	59
49	มุมมองด้านข้าง.....	59
50	มุมมองด้านข้าง (2).....	60

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

ทุกวันนี้โลกเปลี่ยนแปลงไปมาก ไม่ว่าจะเป็นทั้งทางด้านวัตถุและวัฒนธรรม ซึ่งมีผลต่อการดำรงชีวิตของผู้คนในยุคนั้นๆ “เฟซบุ๊ก” ได้รับอิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงนั้น เป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถสื่อวัฒนธรรม, ค่านิยมทางสังคม หรือกลุ่มคนได้เป็นอย่างดี โดยการออกแบบมักจะได้รับอิทธิพลจากเหตุการณ์สำคัญของโลก

โครงการนี้จึงคิดขึ้นมาเพื่อศึกษาอิทธิพลต่างๆที่มีผลต่อเฟซบุ๊กของโลก และทำการเผยแพร่ในรูปแบบของหนังสือ โดยออกแบบกราฟิกให้ดูน่าสนใจ

2. กลุ่มเป้าหมาย

บุคคลทั่วไปที่มีความสนใจในด้านเฟซบุ๊ก

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์เครื่องแต่งกาย
- 3.2 เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ศิลปะ
- 3.3 เพื่อศึกษาการออกแบบหนังสือในรูปแบบใหม่และมีความน่าสนใจ
- 3.4 เพื่อศึกษาการใช้กราฟิกในรูปแบบต่างๆให้เหมาะสมกับเนื้อหา
- 3.5 เพื่อศึกษาการใช้สีและองค์ประกอบให้สัมพันธ์กับเนื้อหา

4. ขอบเขตของโครงการ

หนังสือปกหนา จำนวน 1 เล่ม ขนาด 18 X 24 เซนติเมตร

5. แนวทางบรรณูป้าหมาย

- 4.1 รวบรวมข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อเฟซบุ๊กตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ถึงปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4.2 ศึกษาขั้นตอนการออกแบบหนังสือ
- 4.3 วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดและกำหนดแนวทางในการออกแบบ
- 4.4 ศึกษารูปแบบกราฟิกที่จะนำมาใช้
- 4.5 ทดลองและหาแนวทางในการออกแบบ
- 4.6 เสนอแบบร่าง
- 4.7 ทำผลงานจริงเพื่อทราบปัญหา
- 4.8 สร้างผลงานจริง

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 5.1 ได้รับความรู้ความเข้าใจในการออกแบบหนังสือ
- 5.2 ได้ความรู้ประวัติศาสตร์ด้านเครื่องแต่งกาย
- 5.3 ได้รับความรู้ความเข้าใจในการออกแบบกราฟิกให้มีความน่าสนใจ
- 5.4 สามารถพัฒนาทักษะในด้านกราฟิก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ข้อมูลที่ใช้ในการออกแบบ

2.1 ประวัติความเป็นมาของเครื่องแต่งกาย

กำหนดคิดปะเครื่องแต่งกาย

หากเราถือว่าเครื่องแต่งกายเป็นสิ่งที่มนุษย์นำมาประกอบกันเพื่อปกปิดหรือหุ้มร่างกายแล้ว ไซริ เครื่องแต่งกายประเพณีคงเป็นสิ่งที่มนุษย์เลือกสรรมาเพื่อประดับประดาร่างกายให้งามตามที่นิยมปฏิบัติสืบต่อกันมา จนเป็นแบบแผนในลักษณะหนึ่งลักษณะใดเฉพาะ เช่นนี้ ลักษณะเครื่องแต่งกายจึงขึ้นอยู่กับสภาวะแวดล้อมทางกายภาพเป็นสำคัญ อันได้แก่ สภาพอากาศ สภาพร่างกาย และสภาพสังคมที่ผลิตได้ในท้องถิ่น ในขณะที่ลักษณะเครื่องแต่งกายประเพณีจะมีค่าสภาพสังคมในช่วงเวลานั้นแฝงอยู่ เช่น ศาสนา เส้นผ่าความงาม ความปรารถนาส่วนบุคคลที่ต้องการจะโดดเด่นเหนือฝูงเพื่อน หรือเหตุผลอื่น

นักจิตวิทยาและนักสังคมวิทยาพยายามหาสาเหตุว่าอะไรเป็นแรงกระตุ้นให้คนต้องแต่งกาย ทั้งนี้เพราะแม้จะมีสถานที่หลายแห่งในโลกที่ไม่ได้ถือว่าเครื่องนุ่งห่มเป็นปัจจัยดี แต่คนส่วนใหญ่ก็แต่งกายไม่รูปแบบใดก็รูปแบบหนึ่งอยู่ดี เหตุผลขั้นมูลฐานว่าทำไมคนจึงต้องสวมใส่เสื้อผ้ากัน คือ (1) เพื่อการป้องกัน (2) เพื่อการประดับ (3) เพื่อความสุภาพ (4) เพื่อแสดงสถานภาพ จากเหตุผลทั้ง 4 ข้อนี้ โดยทั่วไปถือว่าการประดับเป็นเหตุผลเบื้องต้นที่สุด

ในวัฒนธรรมที่คนถือการแต่งกายเพื่อแสดงสถานภาพ ประโยชน์ใช้สอยข้อนี้ยังเป็นข้อถกเถียงกันอยู่ว่าอาจเกิดขึ้นเมื่อคนนุ่งห่มร่างกายกันมานานพอสมควรแล้ว ส่วนประเด็นที่ว่าอะไรทำให้เกิดความสุภาพจะแตกต่างกันไปตามแต่ละสังคม สิ่งที่กล่าวว่าเป็นความสุภาพในซีกโลกหนึ่งอาจเป็นสิ่งที่ไม่สุภาพในซีกโลกอีกซีกหนึ่ง และเช่นเดียวกันความสุภาพเกิดขึ้นเมื่อคนแต่งกายกันอย่างแพร่หลายแล้วเท่านั้น

ส่วนประโยชน์ของการแต่งกายเพื่อป้องกันภัยอันตรายถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งดูเหมือนว่าเป็นสิ่งจำเป็นต่อการอยู่รอดเลยทีเดียว แต่นอกจากเสื้อผ้าแล้ว เฝือกอกสตั๊มป์และกองไฟก็ให้ความอบอุ่นได้เช่นเดียวกัน

การป้องกันที่อาจเกี่ยวข้องกับการกำเนิดและประโยชน์ใช้สอยของเครื่องแต่งกายอีกประการหนึ่ง คือ การป้องกันภัยจากสิ่งเหนือธรรมชาติ หรือ ป้องกันอันตรายจากภูตผีวิญญานที่เชื่อกันว่าสิงสถิตอยู่รอบๆตัวคน จึงพบว่าในแทบทุกวัฒนธรรมมีการใช้เครื่องรางของขลังกันอยู่

ตะปิงสำหรับป้องกันอวัยวะเพศไม่เพียงใช้ป้องกันการถูกทำร้ายทางกายเท่านั้น แต่ยังใช้ป้องกัน
เวทย์มนต์อีกด้วย สิ่งนี้อาจพัฒนาไปเป็นกระโปรงหรือผ้าเดี่ยวในบางท้องถิ่น

เหตุผลที่ทำให้เชื่อว่าการประดับเป็นเหตุผลเบื้องต้นที่สุด หรือถ้าไม่ใช่ก็เป็นแรงกระตุ้น
มูลฐานที่สุดในการแต่งกายของมนุษย์ เพราะการใช้เครื่องแต่งกายเพื่อป้องกันภัยอันตรายและอุบัติเหตุ
วิญญูณไม่ได้เป็นเรื่องสากล ส่วนการประดับเป็นเรื่องสากล ในขณะที่มีปรากฏว่าบางวัฒนธรรม
ไม่ได้ใช้เสื้อผ้าเพื่อการป้องกัน แต่กลับไม่มีวัฒนธรรมใดเลยที่ไม่ใช้เสื้อผ้าเพื่อการประดับ จึงสรุป
อย่างสมเหตุสมผลได้ว่าการประดับตนเองเป็นวิธีการดำรงชีวิตขั้นมูลฐานของมนุษย์ การตกแต่ง
ร่างกายอาจมีวิวัฒนาการมาจากการประดับและการป้องกันตนเอง ส่วนความสุภาพและสถานภาพ
อาจเป็นแรงกระตุ้นสำคัญที่ทำให้คนต้องประดิษฐ์ประคอง และพัฒนารูปทรงเครื่องแต่งกายให้
สลับซับซ้อนยิ่งขึ้น

เครื่องแต่งกาย โดยปกติใช้การห่ม (Draping) หรือการตัดเย็บ (Tailoring) เครื่องแต่งกาย
แบบห่มเกิดจากการใช้ผ้ามาพับ จับจีบ และกลัดเข็มรอบร่างกาย และ/หรือคาดเข็มขัดในลักษณะ
ต่างๆ ในการห่ม โดยปกติเสื้อผ้าจะติดอยู่กับร่างกายในลักษณะหลวมๆ เป็นที่เข้าใจกันว่าเสื้อผ้าแบบ
ห่มพัฒนาขึ้นหลังจากคนเรียนรู้การทอผ้าแล้ว

ในทางกลับกัน เข้าใจกันว่าเครื่องแต่งกายแบบตัดเย็บมีต้นกำเนิดมาจากการใช้หนังสัตว์
เสื้อผ้าแบบตัดเย็บเป็นการตัดผ้าแล้วเย็บเข้าด้วยกัน เสื้อผ้าประเภทนี้มีลักษณะรัดรูป แนบสนิทกับ
ร่างกาย และให้ความอบอุ่นได้มากกว่าเสื้อผ้าแบบห่ม ชุดเสื้อผ้าแบบห่มจึงเป็นลักษณะเครื่องแต่ง
กายในถิ่นที่มีภูมิอากาศร้อน เสื้อผ้าบางรูปแบบอาจผสมองค์ประกอบทั้งการห่มและการตัดเย็บเข้า
ด้วยกัน

ถึงแม้ว่าสัตว์และเครื่องประดับที่ร้อยพันกายอาจจัดว่าเป็นเครื่องแต่งกายของบาง
วัฒนธรรม แต่ก็มีเครื่องแต่งกายที่สลับซับซ้อนยิ่งกว่านั้นเกิดขึ้นในเกือบทุกสังคม คนในยุคแรกๆ
จะใช้หนังสัตว์ ลักษณะการใช้หนังสัตว์ห่อหุ้มร่างกายจะมีความแตกต่างไปจากการใช้ผ้า ทำให้
เกิดข้อจำกัดทางด้านรูปทรงเสื้อผ้าที่ไรตัดเย็บ

เครื่องแต่งกายประเพณี

สิ่งที่น่าตั้งข้อสังเกตประการหนึ่งคือ คำว่า “Costume” ในภาษาอังกฤษที่ใช้แปลว่า “เครื่อง
แต่งกายประเพณี ” ในที่นี้มาจากรากศัพท์เดียวกันกับคำว่า “Costume” ที่แปลว่า ประเพณี คนที่
แต่งกายสืบประเพณีในวัฒนธรรมหนึ่ง หรือแม้กระทั่งสืบขนานชั้นทางสังคมและเศรษฐกิจ จะถือว่า
เพี้ยน ไร้สังคม หรือไม่ก็บ้า นักจิตวิทยาอธิบายว่าคนที่มีการทางประสาทมักจะไม่ใส่ใจกับการ
แต่งกาย หรือมีพฤติกรรมสวมเสื้อผ้าที่ดูประหลาด

เครื่องแต่งกายประเพณีจะต้องตอบสนองความต้องการบางอย่างนอกเหนือไปจากการใช้สอย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างอำนาจพิเศษบางประการ คนในบรรพกาลปกปิดร่างกายให้มีคุณลักษณะบางประการ เช่น ให้ความมีความแข็งแรงกว่าสัตว์อื่นๆ หรือป้องกันอวัยวะจากอำนาจปีศาจ เครื่องลักษณะการชื่อบอกที่เป็นอยู่ในหมู่ชนบรรพกาลยังคงเป็นสัญลักษณ์แม้ในสังคมที่เจริญแล้ว

หัวหน้าเผ่าคนป่าสวมเครื่องแต่งกายประเพณีเพื่อทำให้ผู้อื่นเกรงกลัวหรือเพื่อวางอำนาจ เครื่องแต่งกายประเพณีเหล่านี้จะมีคุณลักษณะที่แสดงอำนาจเป็นองค์ประกอบ ในขณะที่เครื่องแต่งกายบุคลิกต้องมีสิ่งช่วยเสริมความเหนือชั้นทางกายภาพ และชี้ชัดให้เห็นว่าเขาพิเศษกว่ามนุษย์คนอื่น ในสมัยหลังๆ เครื่องแต่งกายประเพณีของผู้ประกอบอาชีพชั้นสูงและเครื่องแต่งกายประเพณีของนักการเมือง ได้ถูกคิดแปลงไปเพื่อแบ่งแยกผู้สวมใส่และแสดงอำนาจส่วนตัวคน หรืออำนาจที่ได้รับมอบหมายมาให้ผู้อื่นเห็น และชุดนักการเมืองเมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว

เครื่องแต่งกายประเพณีอาจชื่อบอกอำนาจ และอำนาจโดยทั่วไปจะหมายถึงความมั่งคั่ง เครื่องแต่งกายประเพณีจึงกลายมาเป็นสิ่งที่ใช้แสดงชนชั้นทางสังคมและเป็นทรัพย์สินทางวัตถุ ในระดับนี้เครื่องแต่งกายประเพณีจะเป็นเรื่องของการเมือง ชุดม่อฮ่อมของพลตรีจำลอง ศรีเมือง เป็นการใช้เสื้อผ้าแบบเรียบง่าย เพื่อต่อต้านการปกครองแบบเผด็จการรวบยอดอยู่ในที่บรรดาเอกลักษณ์ของชนชั้นกรรมาชีพของประเทศจีนในยุคเหมาเจ๋อตง ล้วนแล้วแต่ตรงกันข้ามกับของเหล่าเผด็จการที่มีความพิศดารหรูหรา

เครื่องแต่งกายทหารจะชื่อบอกยศ โดยตั้งใจให้เป็นการข่มขู่และป้องกันร่างกายไปพร้อมๆ กัน ตลอดจนแสดงการเป็นสมาชิกในหมู่เหล่า นอกจากนี้ยังมีเครื่องแต่งกายประเพณีแบบบังคับ เช่น เครื่องแบบนักเรียน และเครื่องแบบนักโทษ

สิ่งที่ขัดกับความเชื่อส่วนใหญ่คือความคิดที่ว่า คนใช้เครื่องแต่งกายสร้างความพึงพอใจ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในสมัยหลังๆ นี้เอง เครื่องแต่งกายก้าวไปเป็นสื่อในการช่วยขนแบบค่อยเป็นค่อยไป อันเป็นการเสริมความเป็นธรรมชาติหรือเพิ่มเติมความดึงดูดใจด้วยวิธีการปลอมแปลง

ท้ายที่สุด เครื่องแต่งกายประเพณียังมีความสำคัญทางศาสนา ซึ่งผนวกองค์ประกอบหลากหลาย อันได้แก่สิ่งที่เชื่อมโยงอยู่กับพระเจ้า ไม่ว่าจะเป็สิ่งที่แสดงโดยตรงหรือทำให้เห็นเป็นสัญลักษณ์ และเจตนาธรรมที่จะเพิ่มอำนาจให้ผู้สวม บางครั้งการเข้าไปร่วมกันทางศาสนาอาจนำไปสู่การสวมเสื้อผ้าเพราะความเคารพ ในบรรดาคนโบราณที่เข้าวัดเป็นคริสเตียนจะนำเสื้อผ้ามาปรับใช้ตามคำแนะนำของบรรดาผู้สอนศาสนา เพื่อทำให้เกิดความสุภาพ ซึ่งอันที่จริงแล้วการสวมเสื้อผ้าไม่ได้ทำให้เกิดความสุภาพโดยอัตโนมัติ

ส่วนประเด็นว่าประโยชน์ใช้สอยของเครื่องแต่งกายประเพณีที่หลากหลายปรากฏขึ้นเมื่อไรและเกิดขึ้นอย่างไรนั้น มีความเป็นไปได้ว่าประโยชน์ใช้สอยเหล่านั้นก้าวตามพัฒนาการของอารยธรรม โดยปรับตัวไปในอัตราที่แตกต่างกัน

เมื่อเราพิจารณาถึงสาเหตุต่างๆเกี่ยวกับประโยชน์ใช้สอยของเครื่องแต่งกายประเพณี เราจะเห็นว่าประโยชน์ใช้สอยเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นของอารยธรรมเหล่านั้น ซึ่งก่อรูปขึ้นจากพลังที่ตอบโต้กันอยู่ในที่ ระหว่างความก้าวหน้า กับปฏิกริยาหรือความพยายามที่จะคงสภาพเดิม

เราอาจหยิบยกเอาศาสนาและการคงสภาพของอารยธรรมอินเดียพร้อมกับสภาพอากาศมาอ้างเป็นเหตุผลหลักที่ทำให้ชาวอินเดียต้องใช้เครื่องแต่งกายประเพณีแบบหม่ม ซึ่งแม้กระทั่งทุกวันนี้ก็ไม่มีสิ่งใดที่ต่อว่าจะสามารถทำให้สูญเสียความนิยมไปแม้แต่น้อย

เครื่องแต่งกายแฟชั่น

ทุกวันนี้เรานิยมใช้คำว่า **แฟชั่น** กันเกร่อ จนกลบคำว่า **“เครื่องแต่งกายประเพณี”** หรือคำว่า **“เครื่องนุ่งห่ม”** เสียสนิท แต่ถือว่าเป็นเรื่องปกติ คำว่า **“แฟชั่น”** อันที่จริงหมายถึง รสนิยมร่วมของหมู่คนในช่วงเวลาสั้นๆแม้ว่าแฟชั่นจะเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมเหมือนกัน แต่คำนี้ก็ไม่ได้จำกัดแต่เรื่องเครื่องนุ่งห่ม สิ่งอื่นๆในชีวิตสมัยใหม่ เช่น รถยนต์ บ้าน เครื่องเรือน สไตลัวรรณกรรม สปา หรือการนวดฝ่าเท้า ก็เป็นแฟชั่นเหมือนกัน เครื่องแต่งกายแฟชั่นเป็นลักษณะสไตลัเครื่องนุ่งห่มในศตวรรษที่ 20 โดยเฉพาะ ซึ่งหมายถึงเครื่องแต่งกายในทวีปยุโรปนับตั้งแต่ยุคกลาง รวมถึงสหรัฐอเมริกา

แฟชั่นที่เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมในวงกว้างนั้น เกิดขึ้นครั้งแรกในยุโรปตะวันตกมาตั้งแต่ยุคกลาง ส่วนกำหนดเวลาที่แน่นอนว่าแฟชั่นเริ่มคืบคลานขึ้นตั้งเมื่อไรนั้น ยังเป็นประเด็นที่ถกเถียงกันอยู่ แต่สิ่งที่แน่ชัดขณะนี้คือ ถึงตอนปลายศตวรรษที่ 15 การเปลี่ยนแปลงสไตลัอาจเกิดขึ้นได้ภายในช่วงเวลาเพียงทศวรรษเท่านั้น แทนที่จะใช้เวลานานับศตวรรษอย่างเครื่องแต่งกายประเพณี

นักวิชาการจากสาขาต่างๆที่ได้สอบสวนว่าแฟชั่นเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมต่างเห็นพ้องต้องกันว่า การเปลี่ยนแปลงทางแฟชั่นเกิดขึ้นได้เมื่อทางสังคมมีอิทธิพลมากพอที่จะดึงหมู่ชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการแฟชั่น โครงสร้างทางสังคมต้องมีช่องเปิดไว้อย่างพอเพียงเพื่อให้คนอื่นสามารถเลื่อนชนชั้นหรือเลื่อนจากสังคมเดิมไปสู่สังคมใหม่ และเปิดช่องให้มีสื่อเพื่อส่งทอดข้อสนเทศทางแฟชั่น ประวัติศาสตร์ศิลปะเครื่องแต่งกายประเพณีตะวันตกในช่วงปลายยุคกลาง และหลังจากนั้น เป็นประวัติศาสตร์ศิลปะเครื่องแต่งกายแฟชั่นของผู้มีอันจะกิน

แฟชั่นในฐานะปรากฏการณ์ทางสังคมเป็นสารัตถะที่ทอเข้าไปเป็นเนื้อเดียวกับเวลาหลังยุคกลาง กระนั้นก็ในช่วงเวลาที่แฟชั่นเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน เราอาจต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษกับแฟชั่นบางแง่มุม ตัวอย่างหนึ่งของช่วงเวลาเช่นนั้น คือ สไตล์นิวลุค (New Look) ซึ่งอุบัติขึ้นหลังจากสงครามโลกครั้งที่สอง

การให้ความสำคัญเครื่องแต่งกายว่าเป็นแฟชั่นมากกว่าการใช้สอยเช่นนี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงศตวรรษก่อนหน้าการปฏิวัติฝรั่งเศสเมื่อตอนปลายศตวรรษที่ 18 หลักฐานเกี่ยวกับเครื่องนุ่งห่มที่คนจนใช้จากสมัยก่อนหน้านี้นี้มีหลงเหลืออยู่เพียงเล็กน้อย เครื่องนุ่งห่มของคนจนนั้นจะเลิกใช้ก็ต่อเมื่อสวมใส่จนใช้การไม่ได้อีกต่อไป จิตรกรจะไม่นำภาพชีวิตคนเหล่านี้มาวาดเป็นงานจิตรกรรม จึงน้อยนักที่คนจนจะไปปรากฏอยู่ในศิลปะแขนงอื่นๆของช่วงเวลานั้น จนมาถึงช่วงศตวรรษที่ 19 และ 20 นี้เองที่ได้เห็นหลักฐานเครื่องแต่งกายประเพณีของทุกระดับชั้นชนสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากมีการคิดค้นการถ่ายภาพได้ในช่วงปี ค.ศ. 1940 ในขณะที่เดียวกับช่วงเวลานั้น ประชากรที่สวมเครื่องแต่งกายแฟชั่นมีจำนวนมากขึ้น ทำให้นักวิชาการส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเรื่องเครื่องแต่งกายของพวกทาส คนชนบท คนจนในเมืองใหญ่ และคนอื่นๆซึ่งอาจเป็นเพราะความจำเป็น หรือเพราะเลือกเองที่จะไม่เดินตามแฟชั่น

การผลิตเครื่องแต่งกายคราวละมากขึ้นยังทำให้อาจซื้อหาเครื่องนุ่งห่มแฟชั่นกันด้วยราคาที่หลากหลายได้ ดังนั้นหญิงชายในศตวรรษที่ 20 ทุกระดับชั้นมักมีส่วนร่วมในกระบวนการแฟชั่นไม่ส่วนใดส่วนหนึ่ง ด้วยเหตุผลเช่นนี้ ประวัติศาสตร์ศิลปะเครื่องแต่งกายประเพณีในศตวรรษที่ 20 จึงเป็นเรื่องเครื่องแต่งกายแฟชั่นล้วนๆ

ประโยชน์ใช้สอยของเครื่องแต่งกายในบริบททางสังคม

ตลอดทั้งประวัติศาสตร์ มนุษย์ใช้การนุ่งห่มเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายหลายอย่าง นุ่งห่มเพื่อแยกให้เห็นความแตกต่างระหว่างเพศ เพื่อบอกอายุ อาชีพ โศค แต่งงาน ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกในกลุ่ม และ บทบาททางสังคมอื่นๆ

เรื่องกำหนดความแตกต่างระหว่างเพศ

เครื่องแต่งกายมีมิติหนึ่งที่สำคัญที่สุดในแทบทุกสังคม คือ ประเพณี ได้บัญญัติให้ลักษณะเครื่องแต่งกายของผู้หญิงกับของผู้ชายต้องแตกต่างกัน ความแตกต่างข้อนี้เป็นผลมาจากทัศนคติทางประเพณีที่กำหนดให้แต่ละเพศมีบทบาททางสังคมแตกต่างกัน แต่ก็ไม่มีประเพณีใดที่เป็นสากลพอที่จะยึดถือเป็นรูปแบบเฉพาะของเครื่องแต่งกายในแต่ละเพศได้ สิ่งที่ดีถือว่าเป็นความเหมาะสม อาจแตกต่างกันออกไปจากอารยธรรมหนึ่งหรือศตวรรษหนึ่ง ในยุโรปตะวันตกเป็นอาทิ

นับตั้งแต่ปลายยุคกลางจนกระทั่งถึงศตวรรษที่ 20 เสื้อผ้าแบบกระโปรง (ยกเว้นสองสามอย่าง เช่น กระโปรงสั้นพับจีบ (Kitts) ถือกันว่าเป็นเครื่องแต่งกายสตรี ผ้าปิดสะโพก หรือกางเกง (Breeches/บริชเชส) ถือเป็นเครื่องแต่งกายบุรุษ

การที่จะทำความเข้าใจบทบาทเครื่องนุ่งห่มในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบอกเพศ จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศในบริบททางวัฒนธรรมโดยเฉพาะ

เครื่องกำหนดอายุ

บางครั้งคนเราใช้เครื่องนุ่งห่มมากำหนดช่วงการเปลี่ยนแปลงอายุเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิง จะแต่งกายเหมือนกันในช่วงปีแรกๆ แต่พอถึงวัยหนึ่งจะใช้เครื่องแต่งกายที่มีลักษณะแตกต่างกันออกไป ในประเทศอังกฤษสมัยเรอเนอส์ของซังจะมีการเฉลิมฉลองเมื่อเด็กอายุครบวัยหนึ่ง เรียกว่า "พิธีสวมกางเกง" (Breeching) อันเป็นพิธีที่จัดขึ้นเมื่อเด็กผู้ชายได้รับกางเกงตัวแรก ตอนอายุประมาณห้าหรือหกขวบ

การทำให้เห็น ความแตกต่างด้วยอายุ ดังเช่นตัวอย่างที่กล่าวมา มักจะเป็นลักษณะของการยอมรับกันไปเองในสังคมส่วนใหญ่มากกว่าจะเป็นพิธีการตลอดศตวรรษที่ 19 เป็นอาทิ เด็กผู้หญิงแรกเริ่มจะสวมชุดสั้นกว่าชุดของผู้หญิงที่โตเป็นสาวแล้ว ส่วนผู้ชายในช่วงปี ค.ศ.1920 และ 1930 การสวม กางเกงขาสั้นรัดเข่า (Knickers) เป็นเครื่องหมายบอกพัฒนาการระหว่างวัยเด็กกับชีวิตผู้ใหญ่

เครื่องกำหนดสถานภาพ

โดยปกติสถานภาพทางอาชีพจะกำหนดกันด้วยเครื่องแบบหรือเครื่องแต่งกายสไตล์เฉพาะตัว แม้กระทั่งทุกวันนี้ เมื่อนักกฎหมายไปปรากฏตัวที่ศาลจะสวมชุดเครื่องแต่งกายตามที่กำหนดไว้ใระเบียบ ข้อบังคับ พนักงานดับเพลิง บุรุษไปรษณีย์ และนักบวช เป็นตัวอย่างกลุ่มคนที่ใช้เครื่องแต่งกายเพื่อระบุว่าตัวเองเป็นสมาชิกอยู่ในวิชาชีพใดวิชาหนึ่ง บางครั้งเครื่องแบบที่สวมใส่กันยังใช้ประโยชน์ในการทำงานอีกด้วย เช่น ชุดกันน้ำและหมวกป้องกันของพนักงานดับเพลิง หรือหมวกกันกระแทกของพนักงานก่อสร้าง

เครื่องแต่งกายที่กำหนดลักษณะทางอาชีพไม่ได้จำกัดอยู่แค่ "ชุดเครื่องแบบ" (Uniform) เสมอไป นับเป็นเวลาหลายปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปี ค.ศ.2000 ผู้ชายที่เป็นลูกจ้างธนาคารจะต้องสวมเสื้อเชิ้ตสีขาวพร้อมเสื้อนอกและเนกไทไปทำงาน เพราะธนาคารไม่อนุญาตให้สวมเสื้อเชิ้ตสีอื่น

สถานภาพชีวิตคู่ในสังคมตะวันตกอาจเห็นชัดจากธรรมเนียมการแต่งกาย แหวนที่สวมอยู่ที่นิ้วหนึ่งนิ้วใดโดยเฉพาะอาจหมายถึงการแต่งงานในหมู่ชาวเอมิช (กลุ่มผู้นับถือศาสนาิกายหนึ่งในสหรัฐอเมริกา) ผู้ชายที่แต่งงานแล้วจะไว้เครา ในขณะที่ผู้ชายโสดจะไม่ไว้เครา การคลุมผมของผู้หญิงที่แต่งงานแล้วเป็นธรรมเนียมที่คงอยู่หลายศตวรรษ ในขณะที่ผู้หญิงโสดจะสามารถไปไหนมาไหนได้โดยไม่ต้องมีผ้าคลุมศีรษะ

ในบางวัฒนธรรมหรือในประวัติศาสตร์บางยุคมีการจำกัดเครื่องนุ่งห่มบางประเภทไว้ให้ใช้กันแต่บุคคลที่มีตำแหน่ง ฐานะทางสังคม และฐานะทางเศรษฐกิจ อย่างหนึ่งอย่างใด โดยเฉพาะ ข้อบังคับนี้บางครั้งถึงกับมีบัญญัติขึ้นเป็นกฎหมายควบคุมการใช้จ่าย หรือค่าใช้จ่ายในส่วนของสินค้าฟุ่มเฟือย เช่น เครื่องนุ่งห่มและเครื่องตกแต่งบ้าน ในระหว่างศตวรรษที่ 14 ในประเทศอังกฤษ บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นคนรับใช้ผู้หญิงจะต้องใช้จ่ายในส่วนของเครื่องนุ่งห่มอย่างจำกัด และไม่ได้ได้รับอนุญาตให้สวมใส่สิ่งของที่ทำจากทอง เงิน ผ้าลูกไม้ หรือผ้าไหม

ในกรุงโรมสมัยโบราณ ประชาชนผู้ชายเท่านั้นที่มีสิทธิสวมชุดที่เรียกว่า “โตกา” (Toga) เสื้อผ้าชุดนี้ เป็นเครื่องหมายบอกสถานภาพทางสังคมและการเมือง

เครื่องหมายสมาชิกในกลุ่ม

เครื่องแต่งกายยังใช้เพื่อระบุสังกัดของผู้สวมใส่ บางครั้งเครื่องหมายบอกกลุ่มจะอยู่ในรูปของเครื่องแบบ หรือเครื่องหมายบอกตำแหน่งที่นำมาใช้อย่างเป็นทางการอยู่ในกลุ่มและใช้กันแต่เฉพาะสมาชิกเท่านั้น เหมือนดังเครื่องแบบในกลุ่มภราดรภาพ เช่น สมาชิกในกลุ่มลัทธิสก็๊ตส์คิลล์ตีส์สาวก หรือกลุ่มทางศาสนา ในบางห้วงเวลา เครื่องหมายของกลุ่มจะอยู่ในรูปแบบของเครื่องแบบที่ไม่เป็นทางการดังเช่นที่เห็นอยู่ในกลุ่มเด็กหนุ่มสาว หรือชุดชุด (Zoot Suits) ซึ่งประกอบด้วยกางเกงรัดกันและเสื้อชาบบาน ที่เด็กหนุ่มสาวใช้กันในตอนต้นๆช่วงปี ค.ศ.1940

เครื่องนุ่งห่มที่ใช้ในการเฉลิมฉลอง

การเฉลิมฉลองเป็นส่วนสำคัญอยู่ในแทบทุกชุมชนและทุกกลุ่มสังคม รูปแบบเครื่องแต่งกายที่กำหนดขึ้น นับเป็นส่วนสำคัญซึ่งถือเป็นเรื่องปกติในการเฉลิมฉลองนั้นๆ นักสังคมวิทยา กล่าวถึงพิธีกรรมในการเฉลิมฉลองว่าเป็นชีวิตที่ก้าวจากสถานภาพหนึ่งไปสู่อีกสถานภาพหนึ่ง พิธีนี้โดยปกติต้องอาศัยการสวมใส่เสื้อผ้าที่กำหนดขึ้นใหม่ ชุดเครื่องแต่งกายเฉพาะซึ่งถือกันว่าเป็นความเหมาะสมอย่างหนึ่ง เช่น ชุดสำหรับพิธีแต่งงาน ชุดสำหรับพิธีจุ่มน้ำศีลลัทธิ ชุดสำหรับพิธีศพ ชุดเพื่อบอกความอับอายวรณ์ และชุดเพื่อฉลองความสำเร็จ การเฉลิมฉลองอื่นๆที่นำมาใช้เพื่อสร้างความสมานฉันท์ในสังคม เรียกว่า พิธีกรรมรำลึก อาจต้องใช้การนุ่งห่มพิเศษ

ตัวอย่างเช่น เมื่อมีการเฉลิมฉลองการจัดตั้งเมืองครบรอบหนึ่งหรือสองร้อยปี ชาวเมืองอาจจะสวมเครื่องแต่งกายแบบเดียวกับสมัยที่กำลังจัดตั้งเมืองใหม่ๆ คนเราจะดำเนินช่วงสำคัญของชีวิตควบคู่ไปกับการสวมเครื่องแต่งกายที่กำหนดอยู่ในพิธีกรรมของวัฒนธรรมนั้น

เครื่องเสริมสร้างความเย้ายวนทางเพศ

เครื่องนุ่งห่มยังเป็นเครื่องเสริมสร้างความเย้ายวนทางเพศของแต่ละคนในบางวัฒนธรรม ประโยชน์ในแง่นี้ค่อนข้างจะมีความชัดเจน ด้วยการนุ่งห่มที่ดึงความสนใจไปที่เด็นมของผู้หญิงหรือที่อวัยวะเพศของผู้ชาย ในหลายยุคหลายสมัย ผู้หญิงนิยมเสริมหมอนรองเข้าไปในเครื่องแต่งกายเพื่อให้หน้าอกดูใหญ่ขึ้น หรือไม่ก็สวมเครื่องแต่งกายที่ให้อบของคอเสื้อดึงสายตาลงมาหาเด็นม มีการสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายเน้นที่สะเอว สะโพก และเรียวกา นักประวัติศาสตร์ศิลปะเครื่องแต่งกายหลายรายเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงแฟชั่นเครื่องแต่งกายของผู้หญิงนั้นเป็นสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนจุดกระสัน ผู้หญิงพบว่าส่วนต่างๆของร่างกายที่ใช้ช่วยวนผู้ชายนั้นให้ผลไม่เท่ากัน ตัวอย่างเช่น เมื่อผู้ชายเกิดความจำเจกับการได้เห็นเด็นมบริเวณส่วนนี้ก็จะหมดความน่าสนใจ และไม่มีอำนาจที่จะกระตุ้นผู้ชายให้ตื่นเต้นได้อีก บริเวณนั้นก็จะถูกปกปิด และยกส่วนอื่นๆเช่น บั้นท้าย มาเน้นแทน

ความเย้ายวนทางเพศอาจแฝงอยู่ในแง่มุมอื่นของเครื่องแต่งกาย ผู้ชายในสังคมตะวันตกส่วนใหญ่ถือว่า เครื่องแต่งกายที่ทำให้ผู้หญิงดูค่อนข้างมีอันจะกิน และดูเป็นผู้ประสบความสำเร็จ จะมีความช่วยวนทางเพศ

สื่อในการแสดงออก

จากประเด็นเรื่องประโยชน์ใช้สอยของเครื่องแต่งกาย ทำให้สรุปได้ว่าเครื่องนุ่งห่มเป็นสื่ออย่างหนึ่งในการสื่อสาร เครื่องแต่งกายเป็นเสมือนภาษาไว้ เป็นสิ่งที่บอกกล่าวให้เห็นบางสิ่งบางอย่างในการจัดองค์กรสังคม เครื่องแต่งกายจะเผยให้เห็นการแยกหมู่เหล่าทางสังคมในชุมชนนั้น และเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นชัดว่าชนในสังคมนั้นๆยึดถือการจัดชนชั้นทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างไร เห็นยวแน่น หรือเป็นชุมชนที่ไม่มีชนชั้น ตัวอย่างเช่น ผู้นำทางการเมืองชนเผ่าอะชานตีในแอฟริกา จะสวมเครื่องแต่งกายเพื่อให้เห็นว่าตนมีสถานภาพพิเศษ พลเมืองคนใดก็ตามที่บังอาจสวมเสื้อผ้าที่มีลวดลายเช่นเดียวกันจะถูกประหารชีวิต ตรงกันข้ามกับเครื่องแต่งกายของผู้นำทางการเมืองชาวอิสราเอลซึ่งแต่งกายไม่แตกต่างไปจากพลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศนับว่าเครื่องแต่งกายเป็นสิ่งที่บ่งบอกความแตกต่างทางการเมืองระหว่างสองวัฒนธรรม วัฒนธรรมหนึ่งเป็นระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ส่วนอีกวัฒนธรรมหนึ่งเป็นประชาธิปไตย

ยังมีอีกแง่มุมหนึ่งที่ว่าฟังก์ชันทางสังคมอาจจะที่ออกมาทางเครื่องแต่งกาย เสื้อผ้าที่กลุ่มผู้นำทางศาสนาสวมใส่อาจแตกต่างกันไปจากบรรดาสาวก หรืออาจไม่มีความแตกต่างกันเลย บทบาทของผู้หญิงและผู้ชายอาจทำให้เห็นว่าแตกต่างกันออกไปด้วยการใช้เครื่องแต่งกาย (ดังเช่นในชุดเครื่องแต่งกายชาวอิสลาม ซึ่งบังคับให้ผู้หญิงปิดหน้า) ส่วนอีกทางหนึ่งบทบาททางสังคมระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายที่ต่างกันอาจทำให้เกิดขึ้นได้ด้วย การสลายความแตกต่างของเครื่องแต่งกายที่เป็นขนบประเพณีระหว่างเพศ ตัวอย่างเช่น ตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ. 1920 ในทวีปยุโรปและอเมริกาเหนือ ผู้หญิงมีอิสระที่จะสวมกางเกงซึ่งเป็นเสื้อผ้าที่เคยถือว่าเป็นของผู้ชายเท่านั้น

ศิลปะเครื่องแต่งกาย

การใช้ศิลปะเพื่อแสดงออกมีรากฝังลึกอยู่ในวัฒนธรรมและในห้วงเวลาในประวัติศาสตร์ วิถีปฏิบัติตน หรือขนบธรรมเนียมประเพณีบางอย่างในช่วงเวลาหนึ่งจึงเป็นตัวกำหนดรูปทรงและสารัตถะทางศิลปะในช่วงเวลานั้น แม้ว่าอันที่จริงแล้วศิลปะจะเป็นเรื่องสากลไม่มีพรมแดน แต่การแสดงออกในลักษณะหนึ่งลักษณะใดในบางยุคต้องอาศัยการผสมผสานระหว่างตัวแปรทางสังคมทางจิต และทางสุนทรีย์ ตัวกำหนดทิศทางศิลปะนี้มักจะเรียกว่า จิตวิญญาณของยุคสมัย

นักวิจารณ์ศิลป์ หรือนักนฤมิตศิลป์ในแต่ละยุคสมัยจะรับเอาอิทธิพลบางอย่างมาเหมือนกัน ดังนั้นจึงไม่น่าประหลาดใจแต่อย่างใด เมื่อศิลปะในยุคสมัยเดียวกันที่แม้จะใช้สื่อในการแสดงออกที่ต่างกัน แต่กลับมีลักษณะคล้ายๆกัน ไม่ว่าจะเป็นลวดลายประดับที่นำมาใช้ เรื่องของสเกล รูปทรง รงค์ สัดส่วน และความรู้สึกต่างๆที่เป็นแรงบันดาลใจให้เกิดศิลปะ เครื่องแต่งกายจึงมีความคล้ายคลึงกับรูปทรงทางสถาปัตยกรรม เครื่องแต่งบ้านและงานทัศนศิลป์อื่นๆ ภาพของหมวกทรงสูงเรียวแหลมในหมู่ผู้หญิงยุโรปตอนเหนือในช่วงปลายยุคกลาง กับทรงโบสถ์กอธิคจึงมีความคล้ายคลึงกัน เครื่องแต่งกายของผู้หญิงในสมัยวิกตอเรียที่คัดลอกอย่างพิถีพิถัน จะเหมือนกับการประดับเครื่องเรือนที่ใช้กันอยู่ในสมัยนั้น เส้นตรงเปลือยในสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ตอนต้นๆ กับผลงานจิตรกรรมคิวบิซึมถือว่าคล้ายคลึงกับเส้นตรงที่ค่อนข้างจะเป็นเส้นเชิงเรขาคณิตในเครื่องนุ่งห่มที่ประดับตกแต่งด้วยลวดลายอาร์ตเดโคจะคล้ายคลึงกับลวดลายที่ใช้ในงานสถาปัตยกรรมและงานมัณฑนศิลป์ในยุคนั้น เครื่องแต่งกายประเพณีของแต่ละยุคสมัยจึงเป็นนฤมิตศิลป์ที่สัมพันธ์อยู่กับพัฒนาการของวิจารณ์ศิลป์

บริบททางประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์ศิลปะเครื่องแต่งกายประเพณีและศิลปะเครื่องแต่งกายแฟชั่นก็เป็นเช่นเดียวกับประวัติศาสตร์ศิลปะทั่วไปที่ใช้ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์เป็นเครื่องจักรระบบ

ประวัติศาสตร์จะช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นระบบของเครื่องนุ่งห่มที่ใช้กันอยู่ในช่วงเวลานั้นๆ ในภูมิภาค
 หลังทางประวัติศาสตร์ของแต่ละช่วงเวลาจะมีสาระสำคัญที่เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำอีก คือ การเมือง
 ซึ่งหมายถึง “อะไรก็ตามที่เกี่ยวข้องกับการปกครอง” การปกครองและผู้นำทางการเมืองมักจะ
 สร้างสิ่งที่มีผลกระทบต่อชีวิตของแต่ละคนอิทธิพลของคนกลุ่มนี้ทำให้เกิดผลกระทบต่อสไตล์การ
 นุ่งห่มไม่ว่าทางใดก็ตามหนึ่ง อิทธิพลทางการเมืองเหล่านั้นก็ได้แก่ กฎหมายห้ามไม่ให้สวมใส่เครื่อง
 แต่งกายบางอย่าง หรือบทบัญญัติควบคุมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเครื่องนุ่งห่มหรืออาจกระตุ้น
 ความอยากรู้ในตัวบุคคลหรือคนบางกลุ่มให้ลอกเลียนความมีเสน่ห์ของผู้นำทางการเมือง
 ตัวอย่างผลกระทบทางการเมืองต่อเครื่องแต่งกายมีทั้งการใช้แถบผ้า ผักคลุมไหล่ ซึ่งจักรพรรดิ
 นโปเลียนนำมาจากแคชเมียร์เข้ามาใช้ในยุโรปเมื่อต้นศตวรรษที่ 19 หรือการใช้หมวกตามอย่าง
 ประธานาธิบดีไอเซนฮาวร์ของสหรัฐฯ ในพิธีสาบานตน หรือความนิยมในตัวนักออกแบบแฟชั่น
 ในคอนกลางของช่วงปี ค.ศ. 1800 หลังจากที่จักรพรรดินียูจีนีนิสวมเสื้อผ้าที่ชาร์ลส์ เวอร์ทอกแบบ
 ซึ่งทำให้คนหันไปนิยมในตัวเขา

ความขัดแย้งทางการเมือง โดยปกติมักมีต้นเหตุมาจากสงคราม สงครามอาจปิดกั้น
 ช่องทางการหาวัตถุดิบมาใช้ทำผ้า หรืออาจมีผลไปในทางตรงกันข้าม คือ เป็นการนำวัตถุดิบ
 ใหม่และความคิดใหม่เข้ามาใช้ ทำให้ช่องทางการทำผ้าขยายตัวออกไป เมื่อในลอนหายไปจาก
 ตลาดผู้บริโภคระหว่างสงครามโลกครั้งที่สองเนื่องจากถูกนำไปใช้เพื่อเป็นอุปกรณ์ในทางสงคราม
 หรือการนำชุดสนามเพลาะเข้ามาใช้ อันเป็นเครื่องแต่งกายทางการทหารหลังสงครามโลกครั้งที่
 หนึ่ง เป็นต้น

เหตุการณ์ทางเศรษฐกิจ อาจเป็นผลมาจากนโยบายทางการเมือง หรืออาจก่อตัวขึ้นมา
 จากอุบัติเหตุที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน เช่น โรคระบาด หรือการค้นพบทรัพยากรตัวใหม่ที่มีคุณค่า
 เรื่องราวเหล่านี้เห็นได้ชัดเมื่อเกิดภาวะข้าวยากหมากแพงขึ้นในช่วงปี ค.ศ.1930 ทำให้เครื่องนุ่งห่ม
 ขยับตัวจากที่มีการประดับพลีไหว ไปเป็นสไลด์ลมซอ หรือ เมื่อโรมันเปิดประตูการค้าใหม่กับ
 ประเทศจีนก่อนสิ้นศตวรรษที่หนึ่งก่อนคริสตกาลได้ทำให้พวกโรมันชั้นสูงได้มีโอกาสใช้ผ้าที่ทำ
 จากไหม

การผลิตการจัดหาถึงทอและผ้า ลังทอเป็นวัตถุดิบที่ใช้เป็นองค์ประกอบหลายอย่างใน
 การทำเครื่องแต่งกาย และมีเรื่องราวที่ทอเข้าเป็นเนื้อเดียวกับเครื่องแต่งกายในประวัติศาสตร์ของ

เครื่องแต่งกายประเพณี ตัวอย่างที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ สิ่งที่ปรากฏในศตวรรษที่สิบเก้าและต้นศตวรรษที่ยี่สิบในสหรัฐอเมริกา ซึ่งทำให้อุตสาหกรรมแฟชั่นสมัยใหม่เป็นสิ่งที่เป็นไปได้

เทคโนโลยี มักจะเกี่ยวข้องกับการผลิตสิ่งทอและผ้า เทคโนโลยีอาจมีผลกระทบทางด้านต่างๆ เช่น การขนส่ง การสื่อสาร และการผลิตสินค้าบริโภค ซึ่งไปกระทบการแต่งกายอีกทอดหนึ่ง ตัวอย่างที่พอจะเห็นได้มีตั้งแต่การคิดค้นจักรเย็บผ้า ซึ่งถ้าปราศจากการเย็บผ้าเสียแล้ว การผลิตเสื้อผ้าครั้งละมากชิ้นคงเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้เลย นอกจากนี้ยังมีการพัฒนารยนต์ ซึ่งบางทีอาจเป็นเหตุให้ผู้หญิงต้องสวมกระโปรงสั้นขึ้น

ดังที่กล่าวมาแล้วว่าเครื่องแต่งกายอาจเป็นรูปแบบอย่างหนึ่งของการสื่อสารแต่การแต่งกายเองก็ยังเป็นเนื้อหาของการสื่อสารอีกด้วย ข้อเสนอเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายอาจนำมาถ่ายทอดผ่านสื่อที่ใช้ในการสื่อสาร อย่างหลากหลาย ในช่วงเวลาหลายศตวรรษสื่อที่ใช้ในการถ่ายทอดข้อเสนอได้เปลี่ยนไป ผลกระทบต่อเครื่องแต่งกายจากการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ต้องบุกเบิก การค้นพบแทนพิมพ์ทำให้เกิดการปฏิวัติทางการสื่อสารในศตวรรษที่ 15 การถ่ายภาพ ภาพยนตร์ และโทรทัศน์ คือตัวอย่างสื่อในศตวรรษที่ 19 และยี่สิบ ซึ่งเป็นข้อเสนอเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายและมีอิทธิพลกับสไตล์ในทุกๆด้าน

อิทธิพลข้ามวัฒนธรรม

แม้ดูเหมือนว่าเราจะศึกษากันเพียงประวัติศาสตร์ศิลปะเครื่องแต่งกายตะวันตกเพราะเราไม่ได้กล่าวถึงขนบประเพณีไทย ขนบประเพณีเอเชีย และแอฟริกา แต่ที่จริงแล้ว สิ่งต่างๆที่เป็นของเอเชียและแอฟริกาได้เข้าไปแทรกอยู่ในเครื่องแต่งกายตะวันตกอยู่ทุกยุคสมัย แต่ที่มิได้หยิบยกเครื่องแต่งกายเอเชียและแอฟริกาเข้ามาเป็นสาระสำคัญ เพราะคนในภูมิภาคเหล่านี้ ถ้าไม่รักษาขนบประเพณีการแต่งกายดั้งเดิม ก็จะถูกกลืนไปกับเครื่องแต่งกายกระแสหลัก ไทยเราเป็นอาทิ อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่บทแรกไปจนถึงบทสุดท้ายในหนังสือเล่มนี้ เราจะเห็นว่าวัฒนธรรมหนึ่งๆเข้ามาเกี่ยวข้องกันอย่างไร และเมื่อไรที่สไตล์ต่างชาติมีอิทธิพลในเครื่องแต่งกายกระแสหลัก อิทธิพลข้ามวัฒนธรรมอาจผ่านเข้ามาทางสังคม การค้า การท่องเที่ยว และการอพยพ หรือผ่านสื่ออื่นๆที่ใช้ในการสื่อสาร รายงานเล่มนี้จึงเป็นเรื่องของศิลปะเครื่องแต่งกายกระแสหลัก

ศิลปะเครื่องแต่งกายกระแสหลักอันที่จริงเป็นสไตล์ที่ดึงเอาส่วนต่างๆมาจากหลายวัฒนธรรม เมื่อองค์ประกอบศิลปะเครื่องแต่งกายในวัฒนธรรมหนึ่งถูกผนวกเข้าไปในศิลปะเครื่องแต่งกายในอีกวัฒนธรรมหนึ่ง โดยปกติการผนวกองค์ประกอบศิลปะเครื่องแต่งกายจากต่าง

วัฒนธรรมจะทำให้ได้สไตล์ที่คิดเห็นไปในบางลักษณะ น้อยครั้งนักที่จะนำเสื้อผ้าเข้ามาใช้อย่างครบรูปแบบ ขั้นตอนในกระบวนการนี้จะประกอบด้วยทางเลือกสรรองค์ประกอบบางอย่างจากเครื่องแต่งกายในวัฒนธรรมอื่น แล้วใช้ชื่อจำแนกลักษณะสิ่งต่างๆที่เลือกมา จากนั้นจึงผนวกองค์ประกอบนั้นๆเข้าไปเป็นสมบัติของชนกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ และในท้ายที่สุดจึงแปรสภาพสิ่งเหล่านั้นโดยการคิดแปลงองค์ประกอบที่เป็นต้นฉบับเดิม

นักออกแบบแฟชั่นคือกุญแจสำคัญที่ผนวกสไตล์ของชนบางกลุ่มเข้าไปจนกลายเป็นเสื้อผ้าที่อยู่ทันสมัย และเป็นผู้ผนวกวัฒนธรรมของสไตล์ที่เป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบ เช่นเดียวกับที่นางก้านลือล้ำสมัยในยุคจักรวรรดิทำกันเมื่อครั้งที่หันไปหยิบยืมผ้ามาโพกศีรษะของชาวตะวันออกกลางมาใช้เป็นเครื่องแต่งศีรษะในตอนต้นๆศตวรรษที่19

วัฒนธรรมและกลุ่มเชื้อชาติหลากหลายต่างก็ได้มีส่วนร่วมและมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตชาวตะวันตกแทบทุกแง่มุม ดังนั้น แม้จะเป็นเพียงประวัติศาสตร์ศิลปะเครื่องแต่งกายตะวันตก แต่เราก็ได้เห็นภาพส่วนที่มาจากวัฒนธรรมต่างๆอย่างหลากหลาย สังคมหนึ่งสังคมใด หรือสถาบันการเมืองสถาบันหนึ่งสถาบันใด ไม่สามารถอยู่อย่างโดดเดี่ยวได้ เมื่อวัฒนธรรมเข้ามาสัมผัสกัน ความคิดใหม่จะเชื่อมต่อกันและกัน วัตถุทางวัฒนธรรมมากมายได้ถูกผนวกเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดสไตล์ที่เป็นของผสม เป็นตัวอย่างปรากฏการณ์ของอิทธิพลข้ามวัฒนธรรมที่มีอยู่ในเครื่องแต่งกาย ประเพณีเกือบทุกช่วงเวลา รวมไปถึงการนำคตินิยมจากต่างชาติเข้าไปในอียิปต์สมัยโบราณ อิทธิพลจากตะวันออกกลางต่อเครื่องแต่งกายในสมัยเรอเนอซองส์ของฝรั่งเศสถึงอิทธิพลจากจีนต่อแฟชั่นอเมริกา หลังจากประธานาธิบดีนิกสันไปเยือนจีนเมื่อช่วงปี ค.ศ.1970

การออกแบบเสื้อผ้า

เช่นเดียวกับศิลปะแขนงอื่น การออกแบบเสื้อผ้าก็มีข้อจำกัด เพราะนอกจากมิติทางความงามแล้ว เสื้อผ้ายังมีมิติเรื่องประโยชน์ใช้สอย นอกเหนือจากชุดที่ใช้ในพิธีเฉลิมฉลองแล้ว การออกแบบเสื้อผ้าจะต้องทำให้ผู้สวมใส่สามารถเคลื่อนไหวได้ แบกรับน้ำหนักชุดได้ และโดยปกติต้องให้ผู้สวมใส่สามารถทำงานบางประการในขณะที่สวมเสื้อผ้าชุดนั้นอยู่ได้ หน้าที่ความรับผิดชอบที่มอบหมายให้กับคนใดคนหนึ่งก็มีผลกระทบต่อชุดที่สวมใส่อยู่เหมือนกัน นับเป็นเวลาหลายศตวรรษที่หญิงและชายผู้มั่งคั่งจะมีคนรับใช้ทำงานบ้าน ผู้มั่งคั่งจะแต่งกายในลักษณะหนึ่ง ในขณะที่คนรับใช้จะแต่งกายในชุดที่เหมาะสมกับการทำงานที่ต้องใช้แรงกาย

เทคโนโลยีมีผลกระทบที่สำคัญต่อเครื่องแต่งกาย บางท้องถิ่นมีทักษะการปั่นด้ายและการทอที่พัฒนาไปได้ไกลกว่าที่อื่น การเปลี่ยนแปลงของเครื่องแต่งกายในยุโรปและอเมริกาเหนือหลังจากศตวรรษที่18 เป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีด้านต่างๆไม่ทางตรงก็ทางอ้อม เช่น การ

ปีนด้ายและการทอผ้าด้วยเครื่องจักร อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปในสหรัฐอเมริกาทำให้เกิดการผลิตครั้งละมากขึ้น การผลิตคราวละมากๆอาจเป็นเหตุที่ทำให้สไตลส์มีความเรียบง่าย และเป็นตัวเร่งให้แฟชั่นมีการเปลี่ยนแปลงเร็วขึ้น

อุตสาหกรรมผ้าสมัยใหม่มีบทบาทในการสร้างความคิดใหม่ๆ นักออกแบบแฟชั่นบางรายเป็นนักคิดค้นที่เลิศเลอ สร้างความคิดใหม่ๆที่มวลชนถือว่าเป็นสิ่งก้าวตามทันจิตวิญญาณของยุคสมัย ซึ่งมีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนแฟชั่นไปในทิศทางใหม่ อาจเรียกได้ว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องแต่งกายประเพณีกับงานของนักจิตรศิลป์และนักออกแบบ ตัวอย่างนักออกแบบที่สร้างอิทธิพลเช่นนี้ ได้แก่ ปอล ปัวเรต์ ในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 กาเบรียลส์ ซาแนล ในช่วงปี ค.ศ. 1920 มัคแลน ว็องเนต์ ในช่วงปี ค.ศ.1920 และ 1930 และคริสเตียน ดิออร์ ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

ในขณะเดียวกัน นักออกแบบก็เปิดโอกาสให้ผู้สวมใส่ได้ใช้เครื่องนุ่งห่มเป็นสื่อในการแสดงออก ด้วยการใช้รูปทรงและเทคนิคเฉพาะตัว ทั้งเส้น ลายเนื้อ สัดส่วน และสเกลของแบบลายผ้า รูปร่างเสื้อผ้าจะมีความแตกต่างกันอย่างรุนแรงในห้วงเวลาและสถานที่ที่ต่างกัน อุดมคติเรื่องความงามจะเปลี่ยนไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงจิตวิญญาณของยุคสมัย โดยปกติคนแต่ละคนจะนำเครื่องนุ่งห่มไปใช้ในลักษณะที่คล้องจองกับความงามที่เป็นอุดมคติในห้วงเวลานั้น

สารัตถะอีกเรื่องหนึ่งในเครื่องแต่งกายประเพณีตามประวัติศาสตร์เกิดขึ้นจากแนวโน้มที่มักจะเป็นการไปรื้อฟื้นเครื่องแต่งกายสไตล์เก่าๆปรากฏการณ์เช่นนี้มาจากการหาสไตล์ร่วมสมัยจากช่วงเวลาในสมัยก่อนๆ ซึ่งอาจเป็นตัวแปรที่มาจากวัฒนธรรม ความคิด และ/หรือศิลปะในยุคก่อน ภาพยนตร์หรือหนังสือที่เป็นที่นิยม หรือเหตุการณ์ทางการเมือง แต่ไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใด การรื้อฟื้นสไตล์เครื่องนุ่งห่มได้กลายเป็นเรื่องที่น่าสนใจในช่วงเวลาสองศตวรรษ ด้วยเหตุนี้ในแต่ละบทจะปิดม่านด้วยการยกสไตล์ของยุคสมัยที่กำลังศึกษา มาอธิบายว่าอยู่รอดอย่างไร ที่ไหน และภายหลังถูกรื้อฟื้นขึ้นมาอย่างไร

2.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบหนังสือ

2.1 บทบาทและความสำคัญของหนังสือ

งานทางด้าน Graphic Design เป็นการออกแบบที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์เป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะการออกแบบสำหรับพิมพ์หนังสือ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ วารสาร ตลอดจนเอกสาร

ตำราทางวิชาการต่างๆ ซึ่งจัดว่าเป็นข่างานที่มีการผลิตเป็นจำนวนมาก ตามสภาพของความเจริญก้าวหน้าและการแสวงหาความรู้ใหม่ๆที่เกิดขึ้น ซึ่งมีความต้องการที่จะเผยแพร่ออกไป แต่ไม่ว่าจะเพื่อวัตถุประสงค์ หรือผลประโยชน์ด้านใดก็ตาม สิ่งสำคัญของการเผยแพร่คือ ความต้องการให้เกิดการรับรู้ในข่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพและกว้างขวาง หนังสือและเอกสารการพิมพ์ในแบบต่างๆจึงเกิดขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางรองรับความต้องการด้านการเผยแพร่ที่ต้องอาศัยวิธีการผลิตซ้ำ (Reproduction) ทางกรพิมพ์มาช่วยในการเพิ่มปริมาณของข่าวสารหรือข้อมูล และอาศัยวิธีการออกแบบมาช่วยเพื่อสร้างข่าวการด้วยการจัดหน้า (Page Layout) หรือพื้นที่ในส่วนต่างๆของหนังสือให้เกิดความสวยงาม น่าสนใจ และอ่านได้ง่าย โดยใช้อองค์ประกอบพื้นฐานสำคัญ 2 ประการ คือ ตัวอักษร และภาพ ประกอบส่วนต่างๆมาสร้างสรรค์ขึ้น

1.2 โครงสร้างหนังสือ

โครงสร้างเป็นตัวแสดงรูปแบบของหนังสือ ซึ่งจะมีโครงสร้างเฉพาะตัวในโครงสร้างส่วนรวม (Structure as a whole) ย่อมประกอบด้วยโครงสร้างรอง (Structure) จากวิวัฒนาการทางความคิดเกี่ยวกับหนังสือ ได้เกิดรูปแบบโครงสร้างของหนังสือเป็นรูปแบบสากล (Universalization) ในหนังสือเล่มหนึ่งๆ สามารถวิเคราะห์โครงสร้างได้ 3 ลักษณะ โครงสร้าง ดังนี้

2.1 โครงสร้างของรูปเล่มหนังสือ (Book Design) ประกอบด้วย

- ส่วนปก เช่น ปกหน้า ปกหลัง ปกรอง ปกลอย
- ส่วนปกรอง เช่น หน้าลิขสิทธิ์ หน้าอุทิศ หน้านิยม หน้าคำนำ
- ส่วนสารบัญ เช่น สารบัญเรื่อง สารบัญภาพ
- ส่วนเนื้อหา เช่น ภาค บท
- ส่วนเสริมเนื้อหา เช่น บรรณานุกรม วรรณคดี
- ส่วนประกอบภายในเนื้อหา เช่น ภาพ สถิติ เเงอรรถ

2.2 โครงสร้างของเค้าโครงเรื่อง (Plot Design) ประกอบด้วย

- ตัวเค้าโครง(Plot)
- แก่นสาระ(Theme)
- ฉาก(Setting)
- ตัวละคร(Character)
- ภาพพจน์(Figure of Speech)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 โครงสร้างของต้นฉบับ (Manuscripts) ประกอบด้วย

- รูปแบบ(Format)
- เนื้อเรื่อง(Mastery of Content)
- ข้อมูลหลักฐาน(Fact)
- รูปแบบของความคิด(Concept)
- ถ้อยคำภาษา(Wording)

2.3 ส่วนประกอบของหนังสือ

ส่วนประกอบหลักของหนังสือ คือ ปก สารบัญ เนื้อเรื่อง สำหรับส่วนประกอบของเนื้อเรื่องอาจจะมีลักษณะแตกต่างกันไปตามประเภทของหนังสือ เช่น นิตยสาร หนังสือวิชาการ(Text Book) หนังสือแถลงข่าวรายงาน (Journal) หนังสือแจ้งข่าวองค์กร (Gazette) เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามหนังสือในระบบสากลมีส่วนประกอบต่างๆดังต่อไปนี้

2.3.1 ส่วนปก (Cover)

1). ประกอบด้วยใบหุ้มปก (Book Jacket) เป็นกระดาษหุ้มอยู่นอกปกหนังสือเป็นแผ่นกระดาษใดๆที่ไม่ได้ยึดติดกับตัวเล่มหนังสือ ใช้หุ้มด้านหน้า โดยพับปีก 2 ข้างหุ้มปกด้านหน้าและด้านหลังไว้ มีประโยชน์ คือ

- ก. เพื่อป้องกันปกหนังสือไม่ให้ชำรุด รักษาปกหนังสือให้ยังคงใหม่เสมอ รักษาสภาพหนังสือ ในขณะที่หนังสือยังไม่ถูกจำหน่าย
- ข. ดึงดูดให้คนสนใจหนังสือ และซื้อหนังสือ อันเป็นการตกแต่งหนังสือเพิ่มคุณค่าของหนังสือนั้นๆบางเล่มปกหน้าอาจจะไม่มีการพิมพ์ตกแต่งใดๆใช้การตกแต่งรูปเล่มที่ใบปกเพียงอย่างเดียว

ค. ปกด้านหน้าเป็นชื่อเรื่อง (Headline) อาจมีข้อความเพื่อขยายความ หรือชื่อเรื่องเล็กน้อย (Subhead) และชื่อผู้แต่ง ส่วนปกหลังเป็นชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง บางเล่มมี ชื่อสำนักพิมพ์ด้วย

ง. ส่วนพับด้านหน้า-บางเล่มให้ concept ของเรื่องบางเล่มมีรูปของผู้แต่งแต่โดยปกติถ้ามีการตกแต่งส่วนพับด้านหน้าจะเป็นชื่อผู้แต่ง ผู้พิมพ์ สำนักพิมพ์ พ.ศ.ที่พิมพ์

จ. ปกด้านหลัง-การพิมพ์รูปด้านหน้าบางเล่มครอบคลุมถึงส่วนหลังด้วย ส่วนบางเล่มปล่อยวางไว้ หรือบางเล่มมีการตกแต่งรูป หรือเครื่องหมายการค้า หรือชื่อสำนักพิมพ์

ฉ. ส่วนพิชด้านหน้า- มักจะทิ้งว่างไว้ เพราะเป็นจุดที่ไม่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน

2). ปกหนังสือ (Binding Cover)

- ปกหน้า และกระดาษผลัดด้านในปก (Cover or Front Cover and End Paper) ปกติจะต้องใช้วัสดุแข็งที่สุดในการทำปกหนังสือ ปกหน้ามีชื่อหนังสือ ชื่อผู้เขียน หน้าที่ของปก

ก. เป็นส่วนหน้าของหนังสือ

ข. ป้องกันรักษาตัวหนังสือทั้งหมดจากความชำรุดด้วยการกระแทก

ค. ให้อยู่ระยะเย็บเกี่ยวกับเรื่องราวหนังสือ

- ปกหลัง (Back Cover)

- สันปก จะต้องมียชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง (บางเล่มมีชื่อผู้พิมพ์ด้วย) การพิมพ์สันปกได้ทั้งแนวตั้งและแนวนอน

3). ปกลอย (Fly Leaf) เป็นกระดาษที่ติดอยู่กับกระดาษแผ่นเดียวกับ End Paper ทำหน้าที่ยึดเล่มปกและปกป้องกันหนังสือในเวลาที่ปกขาด

4). ภาพนำเรื่อง (Frontispiece) ภาพนำเรื่องเป็นสภาพนำเรื่อง (มีเป็นบางเล่ม)

5). ปกรองหรือปกใน (Title page) มีชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง และชื่อสำนักพิมพ์

2.3.2 ส่วนประกอบหน้า (Font Part)

1). หน้าที่ลิขสิทธิ์ (Copyright Page) แสดงข้อมูลการพิมพ์ และลิขสิทธิ์

2). หน้าที่อุทิศ (Dedication Page) เป็นข้อเขียนสั้นๆ ของผู้เขียนแสดงเจตน์จำนงมอบผลงานให้เป็นอนุสรณ์

3). หน้านิยม (Foreword) เป็นหน้าแสดงความนิยมจากผู้ทรงคุณวุฒิ

4). หน้าที่ประกาศคุณูปการ (Acknowledgement) เป็นหน้าประกาศคำขอบคุณต่อผู้มีอุปการคุณ (มีเป็นบางเล่ม)

5). คำนำ (Preface or Introduction) เป็นหน้าที่ผู้เขียน เขียนเจตนารมณ์ในผลงานของตน

6). ใบแก้คำผิด (Errata) เป็นใบแทรก หรือบางเล่มพิมพ์ไว้ด้วยอาจจะมิในกรณีจำเป็นเท่านั้น โดยปกติไม่ค่อยมี

2.3.4 ส่วนเนื้อเรื่อง (Content)

- บทนำ(Leading Chapter)
- บทเนื้อหา(Book Body) แบ่งออกได้เป็น
  - 1) ภาค (Part)
  - 2) ตอน (Section)
  - 3) บทที่(Chapter)
  - 4) อนุบท(Sub - Chapter)
- ปัจฉิมบท (Ending Chapet)

2.3.5 ส่วนประกอบด้านหลัง (Book - Part)

- 1) บรรณานุกรม หรือ หนังสืออ้างอิง (Bibliography) เป็นการอ้างถึงหนังสือที่นำมาอ้างอิงว่าเนื้อเรื่องตอนใด มาจากหนังสือเล่มใด ถ้าต้องการอ้างอิงน้อยอาจจากทำเป็น Foot Note ในหน้านั้นๆ แต่ถ้ามามากเล่มต้องทำเป็นบรรณานุกรมท้ายบท ท้ายตอน โดยอ้างชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้พิมพ์ ปีที่พิมพ์ หรือถ้าอ้างบทใดต้องบอกรายละเอียดบรรณานุกรมนี้อ้างถึงเอกสาร หรือวัสดุที่ใช้ประกอบรายงานแม้แค่ไต่ตค้นศึกษา
- 2) ภาคผนวก (Appendix) เป็นการอธิบายเรื่องราวเชื่อมโยงกับเนื้อเรื่องไม่เกี่ยวกับเนื้อหาโดยตรง ตัวหนังสืออาจใช้น้ำหนักเดียวกันกับเนื้อเรื่อง หรือลดน้ำหนักลงบ้างเล็กน้อย
- 3) ภาคเบ็ดเตล็ด (Miscellaneous Part)
- 4) ภาคอภิธานศัพท์ (Glossary) คำอธิบายศัพท์เฉพาะเรียงตามตัวอักษร
- 5) ดัชนี (Index) เป็นการจัดเรียงหัวข้อสำคัญของเรื่องในหนังสือ ชื่อบุคคล ชื่อสถานที่ หรือหัวข้อรายละเอียดที่สำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาจัดเรียงตามตัวอักษร
- 6) ประวัติผู้เขียน (Biography)
- 7) หน้าบันทึกความทรงจำ (Membrande)
- 8) โคลophon (Colophon) เป็นหน้าสุดท้ายของเล่มที่ปกหลัง ซึ่งจะบอกโดยเฉพาะว่าพิมพ์ที่โรงพิมพ์ใด ใครพิมพ์ พิมพ์เมื่อไร ใช้เครื่องพิมพ์ชนิดใด หมึกอะไร หนังสือที่มีรายละเอียดของโคลophonสมบูรณ์มักเป็นหนังสือที่เกี่ยวกับการพิมพ์ทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นสิ่งที่พบอยู่ในหนังสือ ซึ่งบางเล่มอาจจะไม่มีทั้งหมด โดยตัดหน้าใดหน้าหนึ่งที่ไม่จำเป็นออก ดังนั้นจึงไม่ใช่กฎตายตัวที่หนังสือที่สมบูรณ์ต้องมีทุกหน้า เช่นหน้าโคลophon หน้าบันทึกความจำหรือภาคเบ็ดเตล็ดอาจจะไม่มีก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.6 ส่วนประกอบอื่นๆ

1) หมายเลขหนังสือ (ISBN)

หมายเลขหนังสือเกิดจากการทำให้หนังสือที่ผลิตขึ้นทั่วโลกมีหมายเลขมาตรฐาน เพื่อให้เกิดความสะดวกในการใช้ระบบธุรกิจ และศึกษาค้นคว้าได้ทั้งในด้านการผลิต การพิมพ์ การจัดจำหน่าย เผยแพร่ และการแลกเปลี่ยนวิทยาการความรู้ระหว่างประเทศ ซึ่งบริษัท W.H. Smith & Son Ltd. เป็นผู้ริเริ่มจัดทำหมายเลขหนังสือต่อสมาคมผู้พิมพ์ และจำหน่ายแห่งสหราชอาณาจักร ดังนั้นในปี 2510 อังกฤษได้ประกาศใช้หมายเลขหนังสือที่เรียกว่า “The British Scheme” ปี 2511 มีการประชุมที่กรุงลอนดอน ประเทศที่เข้าร่วมประชุมมีสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ไอร์แลนด์ เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ และเคนมาร์ก ซึ่งที่ประชุมตกลงยอมรับมาตรฐาน “The British Scheme” เป็นมาตรฐานระหว่างประเทศปี 2511 ได้ประชุมที่กรุงเบอร์ลินรวม 40 ประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย ข้อตกลงนั้นได้ร่างเป็นประกาศหลักคำแนะนำเรียกว่า “ISO Recommendation 2108” หมายเลขหนังสือระหว่างประเทศแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

ก. ประเภทหนังสือเล่มเรียกระบบ ISBN (International Standard Book Number) สำนักใหญ่อยู่ที่กรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี

ข. ประเภทหนังสือวารสารเรียกระบบ ISSN (International Standard Serial Number) สำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เป็นสมาชิก ISBN และ ISSN ในปี พ.ศ. 2518 (ค.ศ. 1975) โดยได้หมายเลข ISSN 0125 และ ISBN 974 ระบบหมายเลขมีความหมายดังนี้ เป็นตัวเลข 10 หลัก แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม

- รหัสกลุ่ม 1 ชื่อประเทศ (group Identify)
- รหัสกลุ่ม 2 ชื่อสำนักพิมพ์ (Publish Identify)
- รหัสกลุ่ม 3 ชื่อหนังสือ (Title Identify)
- รหัสกลุ่ม 4 เลขตรวจสอบ (Check Identify)

2. หมายเลขหน้า (Page Number)

3. เฉียงบรรทัด (Foot Note)

4. ภาพประกอบ (Supplementary Picture)

5. ตารางสถิติ (Statistic Tables)

6. แผนภูมิ (Charts)

7. แผนผัง (Diagrams)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 การออกแบบหนังสือ

ในการออกแบบจัดวางอุปกรณ์ประกอบต่างๆ ของหนังสือต้องให้เหมาะสม และสวยงามตามคุณลักษณะของหนังสือ และลักษณะของผู้บริโภค โดยแสดงรายละเอียดให้เห็นอย่างชัดเจน วิธีการออกแบบ และจัดวางรูปแบบตลอดจนข้อกำหนดอื่นๆ มีหลักที่ต้องพิจารณาดังนี้

1). พิจารณาประเภทของหนังสือ หนังสือแต่ละประเภทจะมีลักษณะเฉพาะ และรูปแบบที่แตกต่างกันอย่างมากระหว่างประเภทในการสร้างหนังสือไม่เหมือนกัน เช่น หนังสือที่เป็นตำราอ้างอิง หนังสือวิชาการ หนังสือกึ่งแบบเรียน หนังสือที่ผลิตขึ้นโดยโอกาสพิเศษ หนังสืออ่านเสริมสำหรับนักเรียน นวนิยาย นิทานสำหรับเด็ก หนังสือภาพ หนังสือบันเทิง หนังสือกีฬา เป็นต้น การออกแบบหนังสือทางวิชาการ หรือแบบเรียนจะมีลักษณะแบบเป็นทางการรูปแบบตัวอักษร และรูปภาพจะต้องเป็นแบบเรียบร้อย เช่น ตัวอักษรแบบราชการ การจัดวางมักจะเป็นแบบจัดระเบียบ หรือเป็นการกำหนดภาพให้อยู่ในกรอบ หรือมีเฉพาะตัวอักษรข้อความ และชื่อผู้ประพันธ์เท่านั้น ส่วนหนังสือประเภทบันเทิงเริงรมย์ กีฬา นวนิยาย หรือสารคดี มักจะมีรูปแบบค่อนข้างเป็นอิสระ มีการออกแบบชื่อหนังสือที่แปลกตาออกไป การออกแบบจัดภาพประกอบปกก็จะเน้นไปทางสวยงามมากกว่าการถ่ายทอดเนื้อหา เน้นที่สีสันสดใสสะดุดตา การจัดวางรูปแบบจะแตกต่างกันไปตามแต่ลักษณะหนังสือ ถ้าเป็นหนังสือสำหรับเด็กก็จะเน้นรูปภาพประกอบที่มีความสวยงามเป็นหลัก ตัวอักษรเป็นแบบที่เรียบง่ายดูสบายตา ไม่นิยมการจัดระเบียบ และกำหนดกรอบ ใช้สีตัดเข้ม นูนฉูดคมชัดแสดงสาระของเรื่องราวอย่างชัดเจน

2). พิจารณานุคลิกของหนังสือ นุคลิกของหนังสือจะมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละประเภทของสาระเนื้อหา และเทคนิควิธีการออกแบบ เนื่องจากปัจจุบันสถานการณ์การแข่งขันทางตลาดเพิ่มขึ้น จึงทำให้หนังสือบางประเภทมีการแข่งขันกันที่สูงมาก มีหนังสือที่มีเนื้อหาสาระคล้ายคลึงกันเกิดขึ้นตามๆกันมาเป็นอย่างมาก จึงต้องออกแบบสร้างสรรค์ สร้างบุคลิกภาพของหนังสือให้สวยงาม และมีความโดดเด่นแปลกตามากกว่าคู่แข่ง จะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ของการสร้างบุคลิกเฉพาะของปกหนังสือ ไม่เพียงแต่จะช่วยส่งเสริมคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ ยังเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่หนังสือด้วย

3). พิจารณาแนวทางสร้างสรรค์ รูปแบบการสร้างสรรค์หนังสือเป็นหลักการ 3 ประการ คือ “หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์” เพื่อคุณค่าทางความสวยงามของรูปเล่ม ประการที่ 2 คือ “หลักการออกแบบรูปภาพ” หรือการกำหนดลักษณะของภาพที่จะนำมาใช้ทำ และ “การกำหนดแบบตัวอักษร” ทั้งนี้หลักการทั้งหมดจะต้องให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับประเภทของหนังสือ

และต้องสร้างรูปแบบที่แปลกใหม่ เพื่อให้เกิดเป็นบุคลิกเฉพาะของหนังสือ และต้องสร้างรูปแบบที่แปลกใหม่ เพื่อให้เกิดเป็นบุคลิกเฉพาะของหนังสือด้วย

4). พิจารณาวิธีการผลิต วิธีการผลิตและระบบวิธีการพิมพ์ในปัจจุบัน มีความสะดวกคล่องตัว สามารถตอบสนองความต้องการการผลิตงานได้อย่างเต็มที่ การออกแบบหนังสือที่ดีออกแบบมีค่าสูงมาก หรือใช้วิธีการหลายแบบ

2.5 หลักการจัดหนังสือ

การจัดรูปแบบของขนาด พื้นที่ สิ่งพิมพ์ เป็นการกำหนดขนาดของคอลัมน์ และขอบว่าง ซึ่งในปัจจุบันจะเน้นความสวยงามและประหยัดควบคู่กันไปด้วยเสมอ คือมุมที่จะใช้เนื้อที่ของกระดาษให้เป็นประโยชน์มากที่สุด โดยยังคงความสวยงาม หนังสือจะมีหน้าซ้ายและหน้าขวาคิดกันไม่ได้แบ่งแยกออกจากกัน การเว้นขอบว่างด้านใน คือ ช่องว่างระหว่างหน้าซ้ายและหน้าขวา จึงต้องน้อยกว่าหน้าอื่นๆเมื่อเย็บเข้าเล่มแล้ว แต่ก็ไม่ควรให้ชิดติดกันมากจนดูแยกหน้าลำบาก

รูปแบบที่ดีของหนังสือควรที่จะเป็นรูปแบบที่อ่านได้ง่าย และมีระเบียบ มีความประณีตสวยงาม ชัดเจน รูปแบบของหนังสือต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันกับประเภทของหนังสือ สัดส่วนที่เหมาะสมของหนังสือ หรือสิ่งพิมพ์โดยทั่วไป นิยมสัดส่วน 2:3, 3:4, 3:5 และ 13:21

ส่วนประกอบที่ปรากฏซึ่งจัดเป็นองค์ประกอบหลักของการจัดหน้ากระดาษที่ต้องคำนึงได้แก่

1. ส่วนข้อความพาดหัว(Head Line)
2. ก๊อปปี้บล็อก(Copy Block or Column)
3. อาร์ตเวิร์ก(Art Work)
4. เส้นและพื้นผิว(Line & Texture)
5. ความต่อเนื่อง(Continuly)

การออกแบบจะต้องนำเอาส่วนต่างๆมาประกอบกันอย่างมีแบบแผน และมีหลักการ ได้แก่ การสร้างดุลยภาพ การกำหนดสัดส่วน พื้นที่ว่าง จังหวะลีลา หรืออื่นๆ องค์ประกอบต่างๆเมื่อนำมาจัดรวมกันควรจะมีพื้นที่มากกว่าครึ่งหนึ่งของทั้งหมด การร่างแบบขั้นต้นอาจแสดงเป็นโครงร่างหยาบๆก่อน เพื่อหาดำแหน่งความเหมาะสมและความสวยงาม หลังจากนั้นจึงนำมากำหนดที่ละส่วน ดังนี้

2.5.1 ส่วนข้อความพาดหัว(Head Line) ได้แก่ ข้อความหัวเรื่อง และส่วนที่เป็นหัวเรื่อง รองให้เขียนร่างลักษณะอย่างหยาบๆ โดยกำหนดขนาดความสูงของตัวอักษร   แบบตัวอักษร ตลอดจนการกำหนดขนาด น้ำหนักความเข้ม-อ่อนของตัวอักษร พิจารณาคำแทนของการจัดวาง การแบ่งพื้นที่ส่วนที่ใช้นำเสนอข้อมูล และการเว้นพื้นที่ว่าง

วิธีการจัดวางตำแหน่งของข้อความพาดหัว

ตำแหน่งของการจัดวางข้อความพาดหัว หรือหัวเรื่องมีความสำคัญมาก เพราะการนำเสนอต้องการให้ข้อความพาดหัวเป็นตัวกำหนด การขึ้นนำ สาระหลัก และข้อมูลอื่นๆ การออกแบบจัดวางตำแหน่งที่ดี นอกจากจะทำงานออกแบบดูสวยงามแล้วยังทำหน้าที่ในการนำเสนอ สาระได้อย่างเต็มที่อีกด้วย การจัดวางตำแหน่งหัวเรื่องในปัจจุบันได้เริ่มเปลี่ยนแปลงไป และมีแนวโน้มว่าหัวเรื่องไม่จำเป็นต้องอยู่ส่วนบนสุดของหน้าหนังสือ หรืออยู่ตำแหน่งตรงกลางของ หน้ากระดาษเสมอไป ไม่ว่าจะงานออกแบบสื่อใดๆก็ตามด้วยวิธีการ ดังนี้

ก. การวางตำแหน่งไว้ทางด้านข้างของเนื้อหา การออกแบบจัดตำแหน่งของหัวเรื่องอยู่ ทางด้านข้างของเนื้อหา เหมาะอย่างยิ่งสำหรับงานออกแบบที่มีเนื้อหาในแนวนอน พื้นที่ประมาณ 30 % อาจจะเป็นส่วนของหัวเรื่อง และพื้นที่ว่างของภาพประกอบ และเนื้อหาสาระ

ข. การวางตำแหน่งหัวเรื่องแบบดัชแวร์ป (Dutch Wrap) จะมีลักษณะการจัดวางหัวเรื่องไว้ ตรงส่วนบนก่อนไปทางซ้าย หรือขวาบนเนื้อหาสาระ หรือภาพประกอบ เป็นการเน้นสำหรับการ จัดหน้านิเทศสาร หนังสือพิมพ์ หรือการออกแบบจัดเป็นหน้าคู่ เนื้อที่ในส่วนที่เหลือจะช่วย ข้อความให้เด่นชัดขึ้น

ค. การจัดวางตำแหน่งหัวเรื่องแบบตัวยู (U-Shape Wrap) จะเป็นการออกแบบจัดวางหัว เรื่องให้อยู่ตรงกลางด้านส่วนบนของหน้ากระดาษ และมีส่วนอื่นๆอยู่รอบหัวเรื่องการจัดแบบนี้ นิยมใช้กับงานที่เน้นเป็นการเป็นงาน องค์ประกอบของหน้ากระดาษแบบสมดุล (Symmetry Balance)

ง. การวางตำแหน่งหัวเรื่องรีเวอร์ส คิกเกอร์ (Reverse Kicker) เป็นลักษณะของการจัด หน้าโดยเน้นการจัดวางตำแหน่งแบบนี้ใช้กับหัวเรื่องที่มีข้อความสั้นๆ โดยใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ และเว้นว่างไว้ขีดซ้ายมือ และใช้ตัวอักษรเล็กกว่า และบางกว่าสำหรับหัวเรื่องรองวางไว้ขีดขวาจะ ใช้การจัดแบบนี้จะทำให้เกิดพื้นที่ว่าง 2 จังหวะ จึงเป็นการเน้นหัวเรื่องได้มากเป็นพิเศษ โดยเฉพาะการจัดหน้าในแนวพื้นที่แนวนอน

จ. การจัดวางตำแหน่งหัวเรื่องแบบโทรพ็อด (Tripod Headline) มีลักษณะคล้ายคลึงกับการจัดแบบรีเวอร์ส ทิกเกอร์ แต่จะเน้นถึงความตัดกัน(contrast) ของขนาดและความเข้มของตัวอักษร ซึ่งการจัดวางหัวเรื่องรองที่มีขนาดความยาวแบ่งเป็น 2 บรรทัดรวมกับหัวเรื่องหลักอีกหนึ่งบรรทัดจึงทำให้มีลักษณะ 3 ขา และตำแหน่งของหัวเรื่องก็ไม่เน้นว่าจะต้องอยู่ส่วนบนของหน้ากระดาษเสมอไป จึงทำให้มีอิสระในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์โฆษณาในหนังสือ และการออกแบบโปสเตอร์

2.5.2. คอลัมน์ หรือ ก๊อปปี้บล็อก (Column or Copy Block) การกำหนดขนาดของคอลัมน์จะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนแรก ได้แก่ การพิจารณาถึงขนาดของข้อความมีมากน้อยหรือไม่ ในการออกแบบจะกำหนดขนาดของคอลัมน์ให้เป็นอย่างไร จึงต้องพิจารณาถึงความสะดวกในการอ่าน ความสวยงามของการออกแบบนำเสนอ ซึ่งแนวคิดดังนี้

1. กรณีที่มีเนื้อหาสาระค่อนข้าง การกำหนดคอลัมน์ควรกำหนดในแนวนอนจะเหมาะสมกว่าแนวตั้ง เพราะในการใช้พื้นที่ในแนวนอนจะใช้น้อยกว่าการออกแบบกำหนดคอลัมน์ในแนวตั้ง ซึ่งจะทำให้รู้สึกว่เนื้อหายาว ไม่น่าอ่าน

2. การกำหนดขนาดของคอลัมน์กว้างสำหรับงานที่มีเนื้อหาสาระยาว จะทำให้การใช้เนื้อที่น้อยกว่าการกำหนดคอลัมน์แคบ และขนาดของคอลัมน์จะทำให้รู้สึกว่่าน่าอ่านมากกว่า

3. ขนาดของคอลัมน์จะต้องสัมพันธ์กับลักษณะเฉพาะของสื่อไม่ว่าจะกำหนดให้กว้างหรือแคบเท่าใด จะต้องพิจารณาถึงขนาดพื้นที่ทั้งหมดตามลักษณะของสื่อแต่ละประเภทซึ่งมีขนาดไม่แน่นอน เช่น งานออกแบบฉลาก งานออกแบบบรรจุภัณฑ์ งานออกแบบนิตยสาร ตลอดจนงานออกแบบโฆษณา

4. การกำหนดรูปแบบของคอลัมน์แบบสลับโดยอย่างถึง กรณีที่มีเนื้อหาสาระยาวขนาดของคอลัมน์ที่มีความแตกต่างกันจะช่วยให้แนวทางการออกแบบ และการจัดวางภาพดูน่าสนใจและไม่น่าเบื่อ

5. การกำหนดขนาดของคอลัมน์จะต้องสัมพันธ์และสอดคล้องกับแนวการออกแบบจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับองค์ประกอบอื่นๆ ได้แก่ หัวเรื่องภาพประกอบ รูปแบบการจัดวางพื้นที่ว่าง และส่วนตกแต่งต่างๆบนงานนั้น

2.5.3 อาร์ตเวิร์ก (Art work) ลักษณะของงานศิลปะหรือต้นฉบับอาร์ตเวิร์กจะครอบคลุมตั้งแต่การออกแบบ การกำหนดส่วนต่างๆลงในพื้นที่ที่กำหนด และการดำเนินการจัดทำต้นฉบับเพื่อส่งพิมพ์ต่อไป

การจัดวางส่วนภาพประกอบ มีแนวทางสร้างสรรค์ดังนี้

- 1). การใช้ภาพเด่นเพียงภาพเดียว และการใช้ภาพอื่นเป็นส่วนประกอบเสริม
- 2). การใช้การผสมผสานแนวการผสมผสานแนวการจัดจัดแบบแนวนอนกับแนวตั้ง
- 3). การเว้นพื้นที่ว่างล้อมรอบพร้อมกับการจัดกลุ่มภาพ และข้อมูลเข้าไว้ด้วยกัน
- 4). พยายามหลีกเลี่ยงการจัดให้องค์ประกอบต่างๆให้ประกอบกันอยู่ในกรอบรูปสี่เหลี่ยม

เสมอ

- 5). การจัดวางภาพให้เป็นตัวนำพาผู้เนื้อหารายละเอียดอย่างแยกกันไม่ออก
- 6). การจัดวางองค์ประกอบต่างๆในลักษณะการตัดกันอย่างชัดเจน
- 7). ไม่ควรใช้เส้นหนาหรือเข้มดำหรือรูปแบบกรอบสี่เหลี่ยมที่สวยงาม
- 8). แสดงการจัดวางโดยเน้นลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นพิเศษ ได้แก่ การจัดให้เป็นแนวตั้งแนวนอน หรือแนวเฉียง เป็นต้น

2.5.4 เส้นและพื้นผิว (Line & texture) อาจจะเป็นขอบหรือกรอบภาพหรือเส้นเพื่อการตกแต่งงานออกแบบจัดหน้า การแสดงลักษณะของเส้น การกำหนดขนาดหรือความเข้มและการใช้สีเส้นที่เหมาะสมจะช่วยสนับสนุนให้งานจัดหน้าให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น การใช้ในการแบ่งคอลัมน์เนื้อหาจะช่วยให้ผู้อ่านข้อความได้สบายตามากขึ้น หรือจะใช้เส้นแสดงหน้าที่ในการชี้นำไปสู่เนื้อหาหลักได้เป็นอย่างดี ส่วนการกำหนดเกี่ยวกับพื้นผิวก็สามารถนำมาใช้ในการเน้นภาพหรือข้อความสาระได้อย่างดี พื้นผิวจะเป็นลักษณะอย่างไรจะสร้างสรรค์ขึ้นด้วยวิธีการเทคนิคทางศิลปะหรืออาจเป็นการกำหนดด้วยวิธีการคัดเลือกวัสดุต้นแบบ (Original Material) เช่น พื้นผิวของกระดาษต้นแบบที่มีให้เลือกใช้อย่างมากมายนอกจากนี้การใช้เส้นในการออกแบบและการสร้างพื้นผิวยังสามารถที่จะมาช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน้าต่อหน้าการออกแบบงานสิ่งพิมพ์ที่เป็นเล่มได้เป็นอย่างดี

2.5.5 ความต่อเนื่อง (Continuity) ได้แก่ การสร้างความต่อเนื่องให้เกิดขึ้นภายในชิ้นงาน การสร้างความต่อเนื่องระหว่าง หรือการออกแบบหน้าคู่ (Double Truck) ในการออกแบบหน้าคู่ (หน้าซ้าย-ขวา)จะต้องสร้างความต่อเนื่องให้ดูเหมือนว่าเป็นหน้าเดียว หมายถึง การสร้างความมี

เอกภาพให้เกิดขึ้น ความต่อเนื่องอาจจะสร้างขึ้นโดยวิธีการออกแบบ การตกแต่งอาร์ตเวิร์ค การใช้เส้น องค์ประกอบศิลป์ การกำหนดโครงสร้างและอื่นๆ

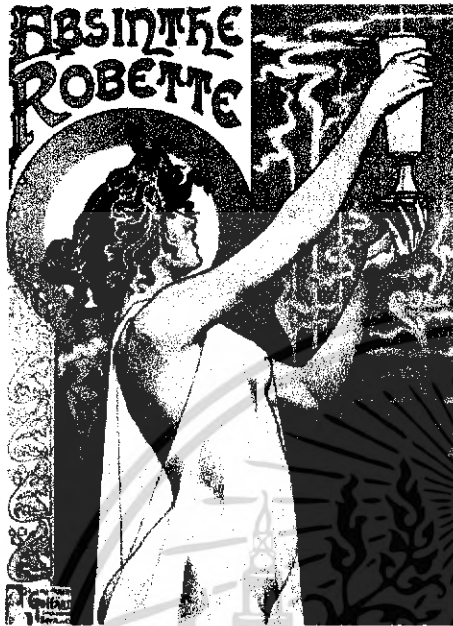
สรุปประเด็นของการออกแบบหนังสือ

งานออกแบบหนังสือนั้นถึงแม้ว่าจะมีรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ ที่ต่างกับงานออกแบบสิ่งพิมพ์ประเภทอื่นๆ แต่สิ่งสำคัญในการออกแบบยังคงอาศัยหลักการออกแบบทั่วไป ที่ต้องคำนึงถึง คือ ความเป็นเอกภาพ(Unity) ของหนังสือ ความเป็นหน่วยเดียวกัน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการออกแบบที่จะต้องควบคุมรูปแบบที่กระจัดกระจายบนหน้ากระดาษ และการสร้างความสัมพันธ์ต่อเนื่องให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของแต่ละหน้า เช่น ภาพประกอบ หัวเรื่องหรือคอลัมน์บรรณานุกรม การสร้างความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ เหล่านี้ เกิดขึ้นได้จากการใช้องค์ประกอบของสิ่งต่างๆ ได้แก่ จุด เส้น สี พื้นผิว หรือการใช้โครงสร้างของกริด และการใช้ Motif รวมถึงการสร้างมิติของหนังสือร่วมกัน เพื่อสื่อให้เห็นความสัมพันธ์ต่อเนื่องของภาพ และเรื่องราวกับหน้าต่อไป

2.3 คุณลักษณะของศิลปะ

2.3.1 อาร์ตนูโว

ลักษณะสำคัญของอาร์ตนูโวอยู่ที่การใช้เส้น ในงานออกแบบอาร์ตนูโวทุกชิ้นจะเห็นการใช้เส้นที่ค่อยๆ ชิดตัวออก แล้วบิดคดเคี้ยว นักออกแบบอาร์ตนูโวปฏิเสธการใช้เส้นตรงอย่างมีระเบียบและปฏิเสธการใช้มุมแหลม แล้วหันไปหาการใช้เส้นที่มีลักษณะการเคลื่อนไหวอย่างธรรมชาติ ไม่ว่าจะการใช้เส้นนั้นจะใช้เพื่อแสดงรูปทรงทางธรรมชาติที่เหมือนจริงหรือไม่ก็ตาม ส่วนการเน้นก็เน้นตรงความเป็นแนวลาประดับและความแบนราบ เส้นตามแบบฉบับอาร์ตนูโวจึงสามารถนำไปสร้างขึ้นบนพื้นผิวราบใดก็ได้ที่ต้องการ คุณสมบัติเรื่องน้ำหนัก ความมั่นคงและความนิ่งสงบ ถือว่าเป็นสิ่งที่อยู่นอกขอบเขตอาร์ตนูโว หรือเป็นความขัดแย้งกับแบบฉบับอาร์ตนูโวได้เลยทีเดียว เส้นที่หาด้นกำเนิดไม่ได้ในสไตล์นี้เห็นได้ชัดเมื่อยกวัตถุที่อ่อนชืดบิดไปบิดมาได้ หรือสิ่งอื่นๆ ที่สามารถนำขึ้นรูปให้มีลักษณะเช่นนั้นได้ขึ้นมาเปรียบเทียบ เช่น หมากรัฟหรือดัมเบ เมื่อบมองในสาระสำคัญทางความเป็นเส้นเช่นนี้ อาร์ตนูวาก็คือสไตล์ลายเรขาคณิตที่ไร้ระดับ ซึ่งถูกแปลงสภาพไปเป็นสิ่งของ เป็นแห่งต่างๆ นานา การโค้งพลิ้วไหวเช่นนี้ทำให้เกิดความรู้สึกบางเบา สง่างาม และมีอิสรภาพ

Absinthe Robette Poster by Privat Livemont

Job Poster by Alphonse Marie Mucha

2.3.2 อาร์ทเดโก

อาร์ทเดโกอาจนับได้ว่าเป็นสไตล์ใหม่ แต่กิ่งอกเงยออกมาจากถิ่นกำเนิดหลายแหล่ง มากพอๆกับการนำไปประยุกต์ ถือกันว่าอาร์ทนูโวเองเป็นที่พิกตัวอาร์ทเดโก ถ้าไม่นับว่าอาร์ทเดโกเป็นตัวตอบโต้อาร์ทนูโว นอกจากนั้นผลงานของฮอฟมันน์, โอบริสต์, เปเช และโมเซอร์ (Moser) ผู้ก่อตั้ง วิกเนอร์ แวร์คชัตต์ (Wiener Werkstatte) ในคอนตันศตวรรษ เมื่อทำงานที่เป็นการปฏิวัติมาปรับปรุง ก็จะไม่คิดอะไรกับอาร์ทเดโกในยุคใดๆ อิทธิพลอีกแหล่งหนึ่งซึ่งอาจนับว่ามีสวนสำคัญที่สุดคือ การตอบโต้ศิลปะคนเถื่อน (Primitive Art) อิทธิพลของบัลเลต์รัสเซีย (Ballet Russia) ในการออกแบบฉากละครและเครื่องแต่งกาย ซึ่งเป็นการผสมระหว่างตะวันออกกับตะวันตก อิทธิพลพวกผ่าเหล่า (Avant-Garde) ผสมกับพวกคนเถื่อน นับว่ามีอิทธิพลอย่างสูง เลอง บักสต์ (Leon Bakst) เป็นนักออกแบบที่มีชื่อเสียงโด่งดัง ที่ออกแบบชุดเครื่องแต่งกายที่หรูหราเลิศล้ำและเป็นตะวันออก ซึ่งเมื่อออกแบบแล้วทำให้ชาวปารีสถึงกับตะลึงกันไปทั้งเมือง การอำนวยการสร้างละคร Schenerezade ของดิอักกิเลฟ (Diaghilev) นับว่าเป็นการใช้ศิลปะจัดจ้านที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหมือนการก่อสร้างที่ ซึ่งกลายเป็นแรงบันดาลใจให้แก่ผู้ออกแบบอาร์ตเดโคและการออกแบบตกแต่งภายในยุคต่อมา

ถ้าสรุปเอาว่าบิลเล็ร์ตเซียก็ทำให้ศิลปะเม็กซิกัน ศิลปะอียิปต์ ศิลปะอินเดียนแดงในอเมริกาเหนือ และศิลปะอเมริกาใต้ เข้ามาอยู่ในความนิยมพอกัน อิทธิพลที่มาจากอียิปต์และแอฟริกาเห็นได้ชัดตรงเก้าอี้ของปีแยร์ เลอเกร็ง (Pierre Legrain) เป็นแท่งเครื่องเรือนหนา บึกบึน ทำด้วยฝีมือหยาบๆ และมีเจดนาที่จะให้อู่่งทท เช่นเดียวกับเครื่องรับวิทยุและนาฬิการูปสามเหลี่ยม ที่วางอยู่บนเตาผิงในสมัยแรกๆมีลักษณะคล้ายที่ระมัดอียิปต์ หรือไม่ก็ทรงวัดของพวกแอซเท็ก (Aztec) สิ่งที่อาร์ตเดโคสอนและให้มวชนได้เรียนรู้ คือ แบบที่บึกบึน เมื่อใช้สี จักจ้านก็ จะทำให้ผู้ดูตะลึง การใช้เส้นเกลียวขดขักกันแบบขวนขนหัวลูก และคมชัดเหมือนขั้นบันไดขึ้นวิหาร ลักษณะชัดเจนเช่นนั้นทำให้ดูเก๋ไก๋ไปในตัว

ประการสุดท้าย แหล่งที่มีอิทธิพลต่ออาร์ตเดโคไม่ได้มาจากไหน แต่เป็นสิ่งที่เห็นได้จากหัวมดถนน บ้าน โรงงาน ร้านค้า สิ่งที่อยู่ในทะเล และสิ่งที่อยู่ในอากาศ ศตวรรษที่ 20 เป็นศตวรรษแห่งเครื่องจักรกลอาร์ตนูโวมีความสมัยใหม่ เพราะใช้เครื่องจักรเป็นแรงบันดาลใจ เช่น ปีกเครื่องบิน ความโค้งงอของลำเรือใบ

การทำภาพแอบสแตรกต์ในลักษณะนี้ ล้วนมีอิทธิพลต่อสถาปัตยกรรมและการออกแบบสมัยใหม่ วอลเตอร์ โกรริอุส, มีส วาน เคอร์ โรห์ และ เลอ กอร์บูซีเย นั้น เน้นความสัมพันธ์ระหว่างสถาปัตยกรรมการออกแบบ และวิจิตรศิลป์ แต่ละคนมีความเข้าใจแนวความคิดเรื่องรูปทรงแอบสแตรกต์ที่พวกคิวบิสต์บุกเบิกไว้อย่างถ่องแท้ และในหลายๆด้าน งานพวกนี้ถือว่าการขยายความสำคัญของการใช้ช่องไฟจากความงามสองมิติที่พวกคิวบิสต์คิดขึ้นไปสู่สามมิติ

คำว่า อาร์ตเดโค (Art Deco) ในความหมายต่างๆ ครอบคลุมถึงพัฒนาการหลายอย่างที่ เกิดขึ้นในโลกการออกแบบในระหว่างช่วงสงคราม อย่างไรก็ตาม ชื่อนี้ควรใช้เรียกสไตล์ที่เกิดขึ้นตามหลังอาร์ตนูโวในตอนปลายศตวรรษที่ 19 เท่านั้น ในขณะที่สไตล์อาร์ตนูโวส่วนใหญ่ใช้ตัวลายดอกไม้ ไปจนถึงแนวสายและสิ่งประดับ ซึ่งไปตกแต่งลงบนอาคารและประติมากรรม แต่ในงานออกแบบของอาร์ตเดโคนั้นถือเป็นเรื่องทันสมัยทั้งตัว นับจากส่วนที่หนีไปจากลักษณะม้วนบิดพลิ้วแบบอาร์ตนูโวไปจนถึงการออกแบบแอบสแตรกต์ และการใช้สีเพื่อตัวของสีเอง ไม่ใช่ใช้สีเพื่อประกอบเส้น เมื่อไรที่อาร์ตเดโคหันไปนำธรรมชาติมาเป็นแรงบันดาลใจ ก็จะนำสัตว์หรือความงามของตัวผู้หญิงมาเป็นรูปทรงในการแสดงออก

อาร์ตเดโคยกย่องความสำคัญของความเป็นช่างฝีมือ แต่ขณะเดียวกันก็เปิดรับกระบวนการผลิตครั้งละมากๆที่เพิ่งเข้ามาใหม่ ทำให้แนวร่วมนี้ได้ประโยชน์จากพัฒนาการของกระบวนการผลิตครั้งละมากๆ ถึงแม้ว่าในตอนต้น ประติมากรรมอาร์ตเดโคที่ทำได้ด้วยวัสดุที่หายากและมีราคา

แพง จะถูกนำมาลอกเลียนและนำไปผลิตด้วยวิธีการผลิตและวัสดุที่มีราคาถูก แนวร่วมนี้เริ่มต้นชีวิตเป็น “สไตล์ชั้นสูง” และจบชีวิตลงเป็นสไตล์ที่อยู่ในความนิยมมากที่สุด และยังคงเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ว่าจะเป็นสไตล์ที่อยู่ในความนิยมมากที่สุดหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 หรือไม่ สไตล์อาร์ตเดโกแผ่กระจายไปทั่วทุกซอกทุกมุมในชีวิตประจำวัน ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 และสงครามโลกครั้งที่ 2 จนเรียกได้ว่าศิลปะและหัตถกรรมทุกรูปทรงนำเอาอาร์ตเดโกเข้าไปใช้ อันนี้ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์การออกแบบเครื่องรับวิทยุ หรือการออกแบบรถยนต์ สไตล์นี้ถูกขยับไปที่ลดน้อยจากต้นกำเนิดทางด้านมัณฑนศิลป์ โดยเฉพาะตรงการใช้ตัวลายที่ถึงทน เช่น ลายพัด ลายแฉ่ง และลายซิกแซ็ก ไปปรุแฉ่งและซ้ำแล้วซ้ำอีก

ในขณะที่งานอาร์ตเดโกวุ่นวายก็ยังมีศิลปะที่มั่นคงและอดทนแน่น แต่งานอาร์ตเดโกกลับเกลี้ยกล่อมและบริสุทธิ เส้นในอาร์ตเดโกไม่ได้มีคี่มนเป็นวงเหมือนวงน้ำกระเพื่อม ถ้าจะโค้งก็จะค่อยๆ โค้งกวาดวงกว้างเหมือนเส้นโค้งวงกลมที่ประณีต ถ้าหากเป็นเส้นตรงก็จะตรงเหมือนเส้นไม้บรรทัด อาร์ตเดโกไม่ใช่แบบตรงกันข้ามกับอาร์ตเดโนโว แต่ในหลายๆทศนะมองว่าเป็นสไตล์ที่สานต่ออาร์ตเดโนโว โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนที่นิยมใช้ลายประดับหรูหรา และการใช้ฝีมือที่เหนือกว่าปกคิธรรมคา

ด้วยเหตุที่เป็นผลงานมาจากการผสมอิทธิพลทางศิลปะหลากหลาย อาร์ตเดโกจึงเป็นสไตล์ที่มีความสลับซับซ้อนเกินกว่าที่จะใช้คำเพียงคำเดียว หรือประโยคเดียวอธิบายได้อย่างเต็มที่ คำว่าอาร์ตเดโก ที่เรียกกันอยู่ เป็นคำที่คิดเอามาใช้ช่วง ค.ศ. 1960 นี้เอง และก็ไม่ได้เป็นคำที่เหมาะสมที่สุด ที่จะใช้บรรยายสไตล์อันมีศิลปะซึ่งเกิดขึ้นในยุโรปก่อนเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ไม่นานนัก และยังคงอยู่ในความนิยมของหลายประเทศ ไปจนกระทั่งถึงปลายช่วง ค.ศ.1930

Brides les Bains Poster by Leon Benigni

Polo by George Barbier

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3 ป๊อปอาร์ต

งานกอลาซขนาดเล็กชื่อ **อะไรที่ทำให้บ้านในปัจจุบันแตกต่างออกไปและมีความน่าอยู่มากขึ้น** (Just What is it That Makes Today's Home So Different, So Appealing) ของริชาร์ด แฮมิลตัน (Richard Hamilton) แต่เดิมออกแบบขึ้นมาเพื่อนำไปผลิตเป็นภาพโปสเตอร์ งานชิ้นนี้ถือได้ว่าเป็นการแถลงการณ์ด้วยภาพซึ่งต่อไปกลายเป็นแนวร่วมศิลปะป๊อป ถูกนำไปแสดงครั้งแรก เมื่อ ค.ศ.1956 ที่กรุงลอนดอน ในการแสดงชื่อ นี้คือพวงนี้ งานกอลาซของแฮมิลตัน กลายเป็นแรงบันดาลใจให้นักวิจารณ์ศิลปะอังกฤษทยอยเอาคำว่าป๊อป (Pop) มาใช้

วงการป๊อปถือกันว่า แอนดี้ วอร์โฮล (Andy Warhol ค.ศ.1928 – 1987) เป็นตัวชูโรงการใช้ชีวิตแบบป๊อปอาร์ต และเป็นผู้สร้างศิลปะที่มีแบบฉบับเป็นตัวของตัวเองอย่างสูง ประกอบกับความรู้อย่างดีเกี่ยวกับเหตุการณ์สื่อผสม และเป็นคนที่ชอบโฆษณาตัวเอง วอร์โฮลผันตัวเองไปหางานป๊อปอาร์ตและกลายเป็นแกนกลางของลัทธิความเชื่อนี้ซึ่งเต็มไปด้วยปัญหาขัดแย้ง งานชิ้นนี้ที่อธิบายลักษณะวอร์โฮลได้ดีที่สุดคืองานชื่อ **กระป๋องซูปแคมป์เบลล์** ของปี 1962 (Campbell's Soup Cans of 1962) แสดงให้เห็นรสนิยมในการใช้ภาพโฆษณาสินค้ามาทำซ้ำแล้วซ้ำอีก ด้วยเหตุที่ฉลากสินค้าเองก็เป็นการโฆษณาสินค้า งานจิตรกรรมของวอร์โฮลบีบให้ผู้ดูไปเผชิญหน้ากับความเหมือนและความซ้ำที่ซึ่กันอยู่ในการโฆษณา การใช้รูปทรงที่มีความชัดเจนและการไม่เห็นรอยระบายสีบนลายผิวเนื้อ ช่วยเน้นการเผชิญหน้าระหว่างผู้ดูกับภาวะที่น่าสยงของมาไซแทน ในกรณีนี้ใช้สิ่งของแทนสิ่งของตัวเอง วาทีสำคัญของวอร์โฮลคือประโยคที่ว่า “ผมต้องการเป็นเครื่องจักร” บอกถึงความทุกข์ที่มีต่อการผลิตครั้งละหลายๆเขาอธิบายบุคลิกภาพส่วนตัวของเขาให้หมุ่คนที่ไร้ความเป็นมนุษย์และไม่มีจิตใจเป็นตัวของตัวเอง และต้องการชี้ให้เห็นว่าการบริโภคของมวลชนมีลักษณะซ้ำซาก

หนังสือที่อยู่ในความนิยมของคนในช่วง ค.ศ. 1940 และ 1950 นั้นรวมไปถึงหนังสือการ์ตูนซึ่งมาเป็นแหล่งภาพสำคัญให้รอย ลิชเตนสไตน์ (Roy Lichtenstein ค.ศ. 1923) เขานำภาพแบบๆตัดจากหนังสือการ์ตูน มีการใช้ “บอลลูน” สำหรับบรรจุคำพูด ในภาพชื่อ **ตอร์ปิโด ลอส** (Torpedo Los) เป็นภาพที่เขาขยายมาจากหนังสือการ์ตูนสงคราม เห็นภาพกับต้นเรือดำน้ำกำลังตั้งทำยิงตอร์ปิโด ลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงคืออาการของคนกำลังอ้าปาก ที่เขาดึงมาให้ผู้ดูจนเห็นรอยบากอยู่ที่แก้ม การไม่ใช้วิธีการแรเงา แต่ใช้เพียงเส้นที่ดูเป็นรอยข่วน และการใช้เส้นตัดขอบ รูปทรงที่ชัดเจน เป็นลักษณะของภาพที่ได้มาจากหนังสือการ์ตูน

Campbell's Soup Can by Andy Warhol

Study for Vicki by Roy Lichtenstein

2.3.4 การออกแบบเสื้อผ้าป๊อป

กฎบัตรทางจริยธรรมใหม่ ใช้นักร้อง ปราวูชันครั้งแรกทางด้านแฟชั่นใน ตอนต้นๆ ค.ศ. 1960 การออกแบบเสื้อผ้าก้าวตามประโยชน์ใช้สอยของวัฒนธรรมมวลชนใหม่ซึ่งเป็นเรื่องของความเป็นหนุ่มสาวและความสนุกสนาน ทำให้เกิดอาชีพทางการออกแบบที่เป็น ทางเลือกซึ่งคว่ำบาตรสังคมของชนชั้นคนรุ่นก่อน และพาตัวเองไปผูกติดกับวิถีชีวิต นักวิจารณ์ โทนี เดล เรนซีโอ (Toni del Renzio) อธิบายความสำคัญตรงจุดนี้ไว้ว่า เสื้อผ้าเป็นสิ่งที่น่าสนใจ เพราะมีลักษณะที่เล่นที่จริงแฝงอยู่ เสื้อผ้าเป็นศิลปะใช้นักร้อง ในยุคที่เทคโนโลยีประสบความสำเร็จและคนสามารถเดินทางได้เร็วที่สุด เสื้อผ้าเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวคนมากที่สุด ที่อาจนำมาใช้ เพื่อการแปลงทัศนคติของยุคสมัยออกมาเป็นรูปทรง นักออกแบบหลายคนได้ฉวยโอกาสนี้สร้าง สื่อวิถีชีวิตใหม่ โดยใช้เสื้อผ้ามาเป็นภาษา

กูเรซ (Courreges) ในฝรั่งเศสกับ แมรี ควอนต์ (Mary Quant) ในอังกฤษเป็นนักออกแบบ คลื่นลูกใหม่ที่มองเห็นลักษณะเพื่อผืนในเสื้อผ้าว่ามีความสำคัญไม่น้อยกว่า หรืออาจจะมากกว่า ประโยชน์ใช้สอยด้านการปกปิดร่างกาย และพยายามใช้ประโยชน์จากจุดนี้ เมื่อควอนต์เปิดร้านช้อปปิ้ง (Bazaar) ที่ถนนคิงส์ เมื่อ ค.ศ. 1955 เธอได้เสนอเสื้อผ้าให้ลูกค้าที่ปฏิเสธลักษณะความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หุหราของการตัดเย็บชั้นสูงที่เรียกว่า โอ กูตูร์(Haute Couture) ของฝรั่งเศส ซึ่งยึดวิถีทางของยุค
 กลางที่เคร่งครัด เธอหันไปเน้นส่วนประกอบที่สนุกสนาน เหมือนที่อยู่ในช่วงของเด็กที่แต่งตัวเต็ม
 รูปแบบ ชุดเสื้อผ้าสำเร็จรูปส่วนหนึ่งที่กลายเป็นสัญลักษณ์เฉพาะตัวของเธอ คือ ชุดคริสโตเฟอร์
 โรบิ้น ชุดธนาคารชาติอังกฤษ และชุดโคล-ฮีฟเวอร์ (Coal-Heaver) ซึ่งนับเป็นการเสนอประโยชน์
 ใช้สอยของเสื้อผ้าใหม่ที่ไม่มียุคชั้นและเป็นการใช้แล้วทิ้ง พร้อมกันนั้นก็ถือเป็นการปลดแอกให้
 เสื้อผ้าให้เป็นอิสระจากความรู้สึกที่เคยเป็นเพียงเสื้อคลุม ควบคู่กันยังได้คัดเลือกรูปทรงธรรมชาติ
 ของเสื้อผ้า เธอ นำชุดมินิ-สเกิร์ต (Mini-skirt) ของกูร์แรมมาดัดแปลง เช่น ชุด ฮอต-แพนตส์ (Hot-
 pants) เพื่อเพิ่มอิสระการเคลื่อนไหว ตรงตามความหมายของคำที่ใช้เรียกชื่อ และมีรูปทรงเป็น
 สัญลักษณ์ นักออกแบบที่สำเร็จการศึกษาจากราชวิทยาลัยศิลปะสองคนคือ แมเรียน โพล (Marion
 Foale) กับซัลลี ทัทฟิน (Sally Tuffin) นับเป็นหนึ่งในจำนวนนักออกแบบเสื้อผ้าของยุค บูติก
 (Boutique = ร้านขายของ, ร้านตัดเสื้อผ้า) ที่ก่อตั้งขึ้นในอังกฤษในช่วงต้นๆ ค.ศ.1960 เหล่าบูติกนำ
 วิธีการคิดค้นของควอนต์มาใช้ทำเสื้อผ้าผู้หญิง ส่วนเสื้อผ้าผู้ชายนั้น เริ่มต้นเมื่อจอห์น สตีเฟน
 (John Stephen) เปิดร้านแรกที่ถนนคาร์นาบี เมื่อ ค.ศ. 1959 โพลกับทัทฟินนำอิทธิพลจิตรกรรมอ็
 อปของเดริก โบเชียร์ (Derek Boshier) และไบรอัน ไรซ์(Brian Rice) มาออกแบบเสื้อผ้า โดยใช้สี
 สดใส มีรูปร่างเรขาคณิตอยู่ตรงเอว คอ และปลายแขน เป็นแบบหนึ่งที่น่าเข้าช้อมยิ่งยงของ
 ศิลปะป๊อปมาใช้โดยตรง ซึ่งจัสเปอร์ จอห์นส์ นำมาใช้ครั้งแรกเมื่อช่วง ค.ศ.1950 นอกจากนั้นเขา
 ยังใช้ภาพธงซึ่งมีความชวนมองเพราะไม่มีความหมายที่ชัดเจนว่าเป็นอะไร และเพราะเป็นภาพที่มี
 พลังวิจิตรศิลป์กับการออกแบบมักจะส่งอิทธิพลถึงกันและกันในช่วงนี้ เสื้อผ้าแนวอ็อปปเองก็
 แพร่หลายอย่างรวดเร็วในช่วงนี้ ในช่วง ค.ศ.1965 และ 1966 ภาพอ็อปปขาวดำของจิตรกรบริดจิด
 ไรลีย์ (Bridget Riley) ถูกนำมาพิมพ์บนผ้าที่ใช้ในการตัดเย็บ (ซึ่งเธอคัดค้านอย่างรุนแรง) ปรากฏ
 อยู่ตามหน้านิตยสารเสื้อผ้าทั้งในประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา ส่วนกูร์แรมฯได้สร้าง
 ภาพเหมือนหุ่นยนต์จีน เป็นชุดเสื้อผ้ารูปทรงเรขาคณิตที่ดูเป็นชุดอวกาศ นับเป็นการบุกเบิกการใช้
 เส้นใยสังเคราะห์ โดยเฉพาะพลาสติก มาทำเป็นเสื้อผ้า

บทที่ 3

ขั้นตอนการออกแบบ

1.แนวคิดของงานโดยรวม

ในการออกแบบหนังสือได้นำแนวคิดจากศิลปะต่างๆที่โดดเด่นในช่วงยุคสมัยนั้นๆมาเป็นแนวทางในการออกแบบ โดยแบ่งเนื้อหาของหนังสือออกเป็น 5 ยุค และใช้สีที่หลากหลายแต่กลมกลืน

ส่วนปกนั้น ต้องการใช้คอร์เซ่ตมาทำเป็นปก โดยคอร์เซ่ตนั้น เปรียบเสมือนตัวแทนบทบาทของผู้หญิงสมัยก่อนที่ต้องอยู่ในกรอบ กฎเกณฑ์ทางสังคมเหมือนการใส่คอร์เซ่ตที่มีทั้งโครงสร้างที่อึดอัดและรัดแน่นซึ่งเป็นค่านิยมของสังคมสตรีในช่วงนั้นว่าเป็นสิ่งสวยงาม แต่พอถึงยุคสงครามโลกครั้งที่ 1 ความคิดของผู้หญิงเปลี่ยนไป บทบาททางสังคมที่เปลี่ยนไป ผู้หญิงต้องการสิทธิเสรีภาพในความเท่าเทียมกันมากขึ้น พวกเธอสลัดคอร์เซ่ตออกจากร่างกายแล้วหันมาใส่ชุดที่สบายตัวแทน

2. ขั้นตอนการออกแบบ

ในขั้นตอนการออกแบบหนังสือ โครงสร้างของหนังสือออกแบบไว้สองส่วนคือ กลองใส่ด้านนอก และหนังสือ

แบบร่างปกครั้งที่ 1

ภาพที่ 1 แบบร่างปกครั้งที่ 1

ในการออกแบบครั้งนี้ ใช้ชื่อหนังสือว่า EPOCH ซึ่งแปลว่า ยุค สมัย ปัญญาที่พบคือ ชื่อไม่
 ค่อยลงตัว ออกเสียงยาก font ที่ใช้ดูแล้วเหมือนหนังสือสถาปนิก ขนาดของหนังสือที่ไม่เข้ากับ
 สรีระของผู้หญิงที่ต้องใช้คอร์เซ็ทเป็นปกและภาพวาดที่เป็นรูปคอร์เซ็ทนั้นดูแบนจนเกินไป ไม่เกิด
 ความสมจริง โดยรวมแล้วเหมือนหนังสืออีโรติกมากกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบร่างปกครั้งที่ 2

ภาพที่ 2 แบบร่างปกครั้งที่ 2

เปลี่ยนชื่อเป็น Craze Cloth ซึ่ง คำว่า Craze มาจากคำว่า Crazy ที่มีความหมายว่าคลั่งไคล้ ซึ่งอาจจะหมายถึงความนิยม ช่วงระยะเวลาหนึ่งก็ได้ ส่วนคำว่า Cloth นั้น แปลว่าเสื้อผ้า โดยมีคำขยายคือคำว่า Crazy Something in Cloth เพื่อไม่ให้ชื่อดูห้วนไม่มีที่มาจนเกินไป เมื่อรวมกันแล้ว คำก็คล้องจองกัน เหมือนเป็นการเล่นคำ

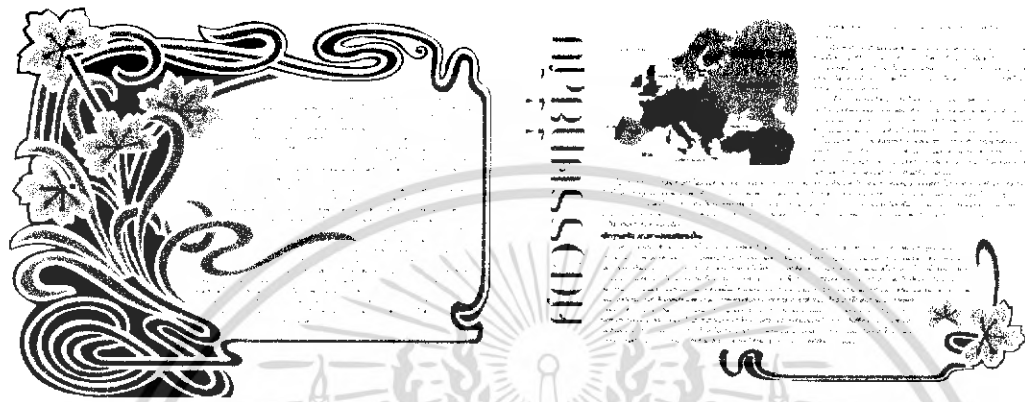
ภาพที่ใช้เป็นภาพหน้าอกผู้หญิง โดยจะมีคอร์เซตที่เป็นผ้าจริงๆมาทับอีกที

ใช้ font DSOrchidas ซึ่งมีความพลิ้วไหว ไหลลื่น เหมือนกับเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ที่เกี่ยวกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป

ปัญหาที่พบ คือ ภาพที่ใช้ค่อนข้างจะไม่คมชัด และการวาง font ยังไม่ลงตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

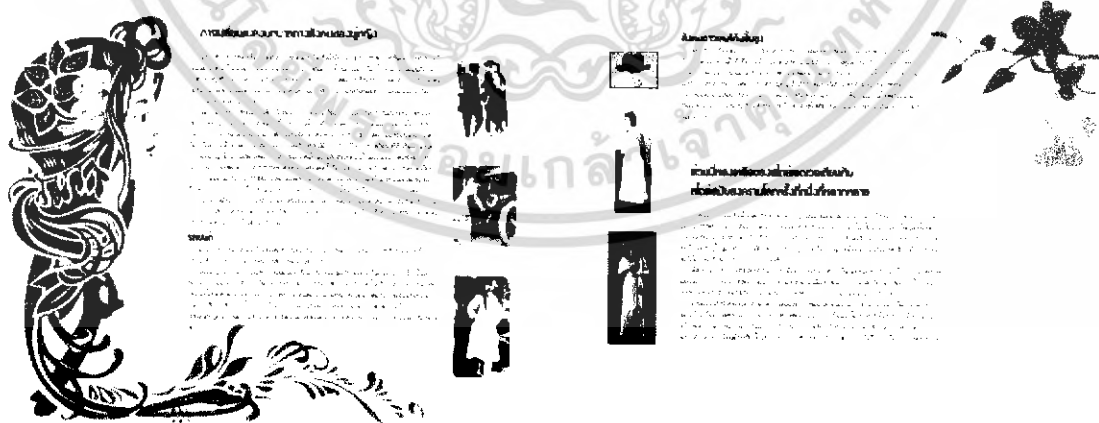
แบบร่างผลงานคู่ที่ 1

ภาพที่ 3 ผลงานคู่ที่ 1

คุณิ์นำแนวคิดมาจากอาร์ตนูโว ปัญหาที่พบ คือ ภาพประกอบที่ใหญ่เกินไป และเนื้อหาที่มากเกินไปทำให้อ่านไม่สบาย

แบบร่างคู่ที่ 2

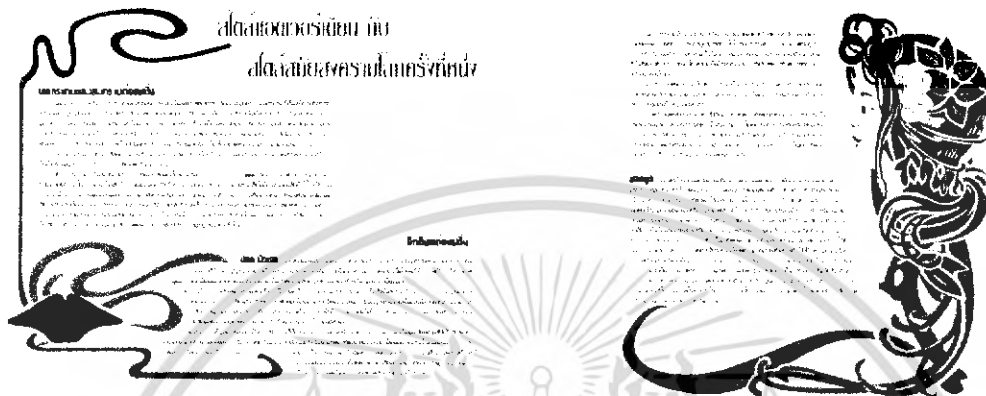

ภาพที่ 4 แบบร่างผลงานคู่ที่ 2

ปัญหาที่พบก็เหมือนกับคู่แรกคือ ภาพประกอบที่ใหญ่เกินไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

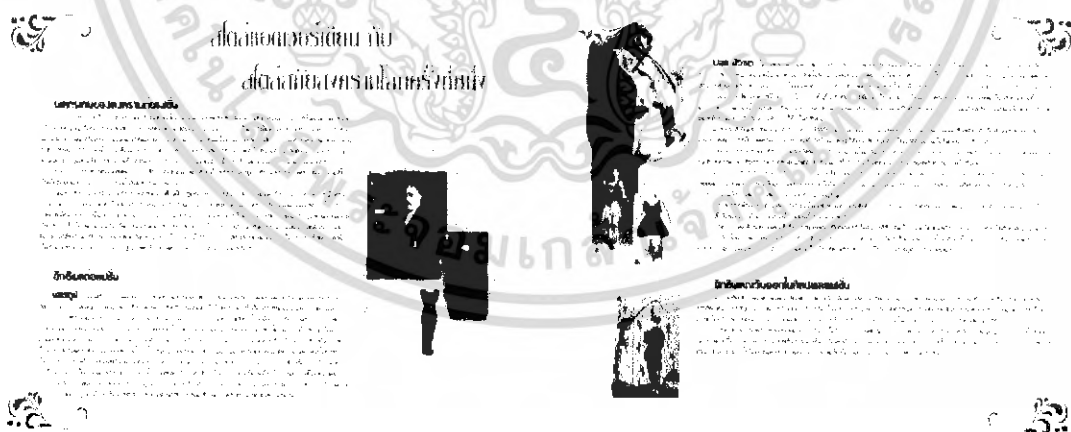
แบบร่างชุดเอคเวอ์เดียนคู่ที่ 1

ภาพที่ 5 แบบร่างชุดเอคเวอ์เดียนคู่ที่ 1

ปัญหาที่พบเหมือนกับคู่แรก

แบบร่างชุดเอคเวอ์เดียนคู่ที่ 1 ครั้งที่ 2

ภาพที่ 6 แบบร่างชุดเอคเวอ์เดียนคู่ที่ 1 ครั้งที่ 2

ปัญหาที่พบ คือ การใช้กริดเป็นแท่งเดียวทำให้ดูไม่น่าอ่าน ภาพประกอบไม่ชัด และการใช้ decoration มากเกินไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบร่างยุคยี่สิบคู่ที่ 1

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในยุค 1920s นั้นมีลักษณะเด่นชัดในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการแต่งกายและการใช้ชีวิตประจำวัน ผู้คนเริ่มหันมาให้ความสนใจกับแฟชั่นที่ทันสมัยและสะดวกสบายมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงในด้านการเมืองและสังคมด้วย ผู้คนเริ่มเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของสิทธิสตรีและการมีส่วนร่วมในสังคม

ภาพที่ 7 แบบร่างยุคยุคยี่สิบคู่ที่ 1

โดยยุคนี้ นำแนวคิดแบบงานของมอนเดรียน ปัญหาที่พบ คือ การใช้กริดที่เป็นตอนยาว ดูไม่น่าสนใจ ภาพที่ใช้ไม่คมชัด

แบบร่างยุคยี่สิบ คู่ที่ 2

ภาพที่ 8 แบบร่างยุคยุคยี่สิบคู่ที่ 2

ปัญหาที่พบ คือ เนื้อหามากเกินไปและกริดที่ไม่น่าสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบร่างยุคยี่สิบ คู่ที่ 1 ครั้งที่ 2

ภาพที่ 9 แบบร่างยุคยุคยี่สิบ คู่ที่ 1 ครั้งที่ 2

คู่นี้ เป็นการย่อเนื้อหา จาก 2 คู่แรกที่ทำไปแล้วมาอยู่ในคู่เดียว โดยย่อเนื้อหาลงไปด้วย และเพิ่มส่วนประวัติศาสตร์ที่มาในสไลด์หนังสือพิมพ์เข้ามา ปัญหาที่พบ คือ กริดที่เป็นแท่งยาวทำให้ไม่น่าอ่านและการจัดวางภาพประกอบยังไม่ลงตัว

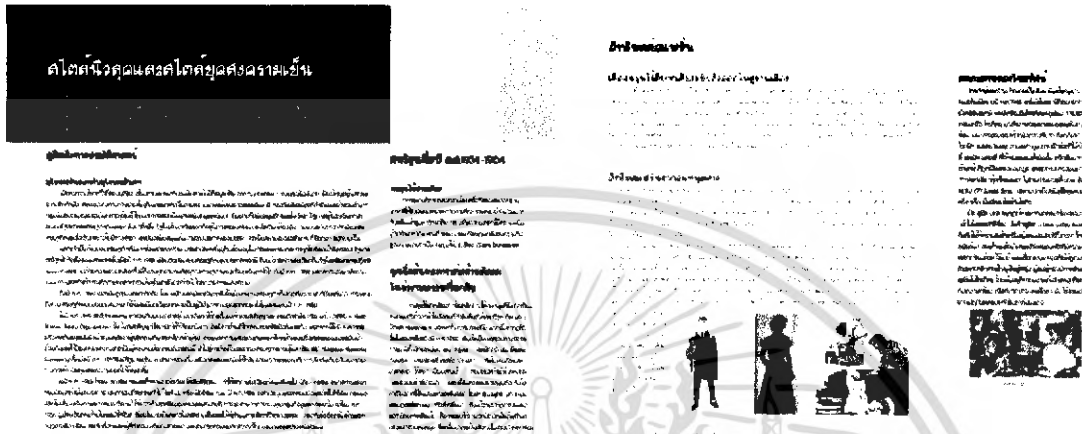
แบบร่างยุคยี่สิบ คู่ที่ 2

ภาพที่ 10 แบบร่างยุคยุคยี่สิบ คู่ที่ 2

ปัญหาที่พบ คือ ภาพประกอบไม่ชัด และการใช้สีเข้มเป็นพื้นหลังทำให้ตัวอักษรจาง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบร่างสไลด์นิวทुकและยุคสงครามเย็น

ภาพที่ 11 แบบร่างสไลด์นิวทุกและยุคสงครามเย็น

โดยยุคนี้เป็นช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 พวกทหารผ่านศึก ได้กลับบ้านไปหาครอบครัว
ผู้คน ในสมัยนี้จึงให้ความสำคัญกับครอบครัว สี่ที่ใช้จึงเป็นสี่อ่อนๆดูอบอุ่น และสไลด์ที่ไม่ซับซ้อน
ปัญหาที่พบ คือ เนื้อหามากไปและรูปแบบที่ใช้ ไม่น่าสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลงานจริง

4.1 ภาพผลงานจริง

ภาพที่ 12 สารบัญ

ศอรรถยที่่ย่ลลล

ศอรรถยที่่ย่ลลล

ศอรรถยที่่ย่ลลล

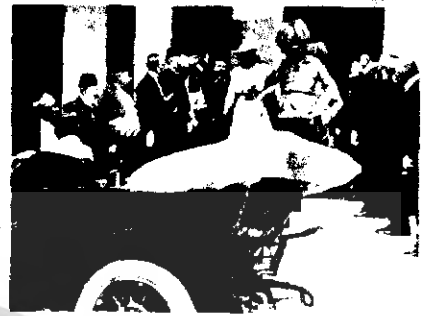
ภาพที่ 13 หน้าคั่นและหน้า 2-3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรมการปกครอง

กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย
กรุงเทพฯ

ฉบับเดือนกรกฎาคม
พ.ศ. ๒๕๐๓ (๗๖) ฉบับที่ ๖๓

ภาพที่ 14 หน้ากั้นและหน้า 6-7

อิทธิพลของแผ่นดิน

89

"พิมพ์แจ้งมติกระทรวงมหาดไทย
ถึงพลเมือง
ฉบับพิมพ์มติกระทรวงมหาดไทย
เรื่องร่างพจนานุกรมศัพท์คำใหม่
ฉะเชิงเทรา"

แผ่นที่ ๖๓๖๖

ใน พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้มีมติของคณะรัฐมนตรี
ว่าให้กระทรวงมหาดไทย จัดพิมพ์พจนานุกรม
ศัพท์คำใหม่ขึ้นเป็นครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๕๐๓
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นคู่มือแก่ประชาชน
ในการใช้คำศัพท์คำใหม่ที่ถูกต้องและเหมาะสม
ในการติดต่อราชการและในชีวิตประจำวัน

พจนานุกรมศัพท์คำใหม่ฉบับนี้
ได้มีมติให้กระทรวงมหาดไทย จัดพิมพ์ขึ้น
เป็นครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๕๐๓ โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อเป็นคู่มือแก่ประชาชนในการใช้คำศัพท์
คำใหม่ที่ถูกต้องและเหมาะสมในการติดต่อ
ราชการและในชีวิตประจำวัน

พจนานุกรมศัพท์คำใหม่ฉบับนี้
ได้มีมติให้กระทรวงมหาดไทย จัดพิมพ์ขึ้น
เป็นครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๕๐๓ โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อเป็นคู่มือแก่ประชาชนในการใช้คำศัพท์
คำใหม่ที่ถูกต้องและเหมาะสมในการติดต่อ
ราชการและในชีวิตประจำวัน

พจนานุกรมศัพท์คำใหม่ฉบับนี้
ได้มีมติให้กระทรวงมหาดไทย จัดพิมพ์ขึ้น
เป็นครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๕๐๓ โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อเป็นคู่มือแก่ประชาชนในการใช้คำศัพท์
คำใหม่ที่ถูกต้องและเหมาะสมในการติดต่อ
ราชการและในชีวิตประจำวัน

หน้าปก

พจนานุกรมศัพท์คำใหม่ฉบับนี้
ได้มีมติให้กระทรวงมหาดไทย จัดพิมพ์ขึ้น
เป็นครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๕๐๓ โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อเป็นคู่มือแก่ประชาชนในการใช้คำศัพท์
คำใหม่ที่ถูกต้องและเหมาะสมในการติดต่อ
ราชการและในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 15 หน้า 8-9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม

ชีวิตมนุษย์บนโลกใบนี้ มีหลายแง่มุมที่เรากำลังเผชิญอยู่ ไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพ การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทำให้เราต้องปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทำให้เราต้องปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทำให้เราต้องปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา

ภาพที่ 20 หน้า 18-19

นักเขียนและนักสร้างสรรค์ศิลป์

นักเขียนและนักสร้างสรรค์ศิลป์ เป็นผู้ที่มีความสามารถสูงในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าและมีความหมาย การเขียนและการสร้างสรรค์ศิลป์เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ การเขียนและการสร้างสรรค์ศิลป์เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ การเขียนและการสร้างสรรค์ศิลป์เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

นักเขียนและนักสร้างสรรค์ศิลป์ เป็นผู้ที่มีความสามารถสูงในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าและมีความหมาย การเขียนและการสร้างสรรค์ศิลป์เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ การเขียนและการสร้างสรรค์ศิลป์เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ การเขียนและการสร้างสรรค์ศิลป์เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

ภาพที่ 21 หน้า 20-21

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สังคมราชวงศ์ทิพย์กาฬ กิตยา

การที่ประเทศไทยได้มีพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประมุขปกครองประเทศมาโดยตลอด นับว่ามีความเจริญก้าวหน้ากว่าประเทศอื่นในภูมิภาคนี้ เพราะประเทศอื่นในภูมิภาคนี้ส่วนใหญ่แล้วมีระบอบการปกครองที่เปลี่ยนไปมาอยู่ตลอดเวลา บางครั้งก็เปลี่ยนไปมาอยู่ตลอดเวลา บางครั้งก็เปลี่ยนไปมาอยู่ตลอดเวลา

การที่ประเทศไทยได้มีพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประมุขปกครองประเทศมาโดยตลอด นับว่ามีความเจริญก้าวหน้ากว่าประเทศอื่นในภูมิภาคนี้ เพราะประเทศอื่นในภูมิภาคนี้ส่วนใหญ่แล้วมีระบอบการปกครองที่เปลี่ยนไปมาอยู่ตลอดเวลา บางครั้งก็เปลี่ยนไปมาอยู่ตลอดเวลา บางครั้งก็เปลี่ยนไปมาอยู่ตลอดเวลา

สยาม

การที่ประเทศไทยได้มีพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประมุขปกครองประเทศมาโดยตลอด นับว่ามีความเจริญก้าวหน้ากว่าประเทศอื่นในภูมิภาคนี้ เพราะประเทศอื่นในภูมิภาคนี้ส่วนใหญ่แล้วมีระบอบการปกครองที่เปลี่ยนไปมาอยู่ตลอดเวลา บางครั้งก็เปลี่ยนไปมาอยู่ตลอดเวลา บางครั้งก็เปลี่ยนไปมาอยู่ตลอดเวลา

ภาพที่ 22 หน้า 22-23

บทกวีของกวีฟรานซิส เบคอน

บทกวีของกวีฟรานซิส เบคอน เป็นบทกวีที่แต่งขึ้นโดยกวีชาวอังกฤษที่มีชื่อเสียงที่สุดในคริสต์ศตวรรษที่ 17 บทกวีของกวีฟรานซิส เบคอน มีลักษณะที่เรียบง่ายและตรงไปตรงมา แต่มีความลึกซึ้งและมีความหมายที่กว้างไกล บทกวีของกวีฟรานซิส เบคอน เป็นบทกวีที่แต่งขึ้นโดยกวีชาวอังกฤษที่มีชื่อเสียงที่สุดในคริสต์ศตวรรษที่ 17

บทกวีของกวีฟรานซิส เบคอน เป็นบทกวีที่แต่งขึ้นโดยกวีชาวอังกฤษที่มีชื่อเสียงที่สุดในคริสต์ศตวรรษที่ 17 บทกวีของกวีฟรานซิส เบคอน มีลักษณะที่เรียบง่ายและตรงไปตรงมา แต่มีความลึกซึ้งและมีความหมายที่กว้างไกล

เสื้อเดรสสูงของฝรั่งเศส

เสื้อเดรสสูงของฝรั่งเศส เป็นเสื้อเดรสที่มีลักษณะที่เรียบง่ายและตรงไปตรงมา แต่มีความลึกซึ้งและมีความหมายที่กว้างไกล

เสื้อเดรสสูงของฝรั่งเศส เป็นเสื้อเดรสที่มีลักษณะที่เรียบง่ายและตรงไปตรงมา แต่มีความลึกซึ้งและมีความหมายที่กว้างไกล

ภาพที่ 23 หน้า 24-25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิตไฮ เจนซ่า (Monsieere Vares)

นิตไฮ เจนซ่า เป็นชาวฝรั่งเศสเชื้อสายไทย เกิดที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อปี พ.ศ. 2471 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาจิตรกรรม และปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาการออกแบบ

นิตไฮ เจนซ่า ได้เข้ามาศึกษาที่มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อปี พ.ศ. 2491 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาจิตรกรรม และปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาการออกแบบ

นิตไฮ เจนซ่า

นิตไฮ เจนซ่า (Nithai Jansa) เป็นชาวฝรั่งเศสเชื้อสายไทย เกิดที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อปี พ.ศ. 2471 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาจิตรกรรม และปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาการออกแบบ

นิตไฮ เจนซ่า

นิตไฮ เจนซ่า ได้เข้ามาศึกษาที่มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อปี พ.ศ. 2491 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาจิตรกรรม และปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาการออกแบบ

นิตไฮ เจนซ่า

นิตไฮ เจนซ่า ได้เข้ามาศึกษาที่มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อปี พ.ศ. 2491 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาจิตรกรรม และปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาการออกแบบ

ภาพที่ 24 หน้า 26-27

สไตล์นิวลुकและ สไตล์ยุคสงครามเย็น

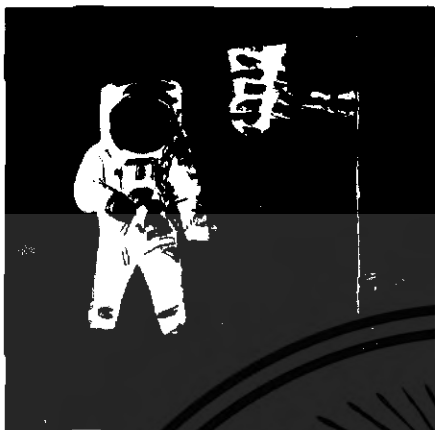
ภาพที่ 25 หน้าต้นสไตล์นิวลुक

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิลปะจากสื่อออนไลน์

การถ่ายภาพอวกาศเป็นงานที่ท้าทายและต้องอาศัยความแม่นยำสูงในการเลือกมุมและเวลาในการถ่ายภาพ

ภาพที่ 30

บันทึกฐานบรรพตนาถารามทางพระพุทธศาสนา

การบันทึกฐานบรรพตนาถารามทางพระพุทธศาสนาเป็นการบันทึกความเชื่อและศรัทธาของพุทธศาสนิกชน

เอกสารงานศิลปะย้อนยุคโลกบอลลูน

ภาพที่ 31

เอกสารงานศิลปะย้อนยุคโลกบอลลูนเป็นการบันทึกความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเดินทาง

ภาพที่ 32

ภาพที่ 33

ภาพที่ 30 หน้า 38-39

ศิลปะจากสื่อออนไลน์

การถ่ายภาพอวกาศเป็นงานที่ท้าทายและต้องอาศัยความแม่นยำสูงในการเลือกมุมและเวลาในการถ่ายภาพ

พจนานุกรมภาษาจีนโบราณทางพระพุทธศาสนา

พจนานุกรมภาษาจีนโบราณทางพระพุทธศาสนาเป็นการบันทึกความเชื่อและศรัทธาของพุทธศาสนิกชน

การถ่ายภาพอวกาศเป็นงานที่ท้าทายและต้องอาศัยความแม่นยำสูงในการเลือกมุมและเวลาในการถ่ายภาพ

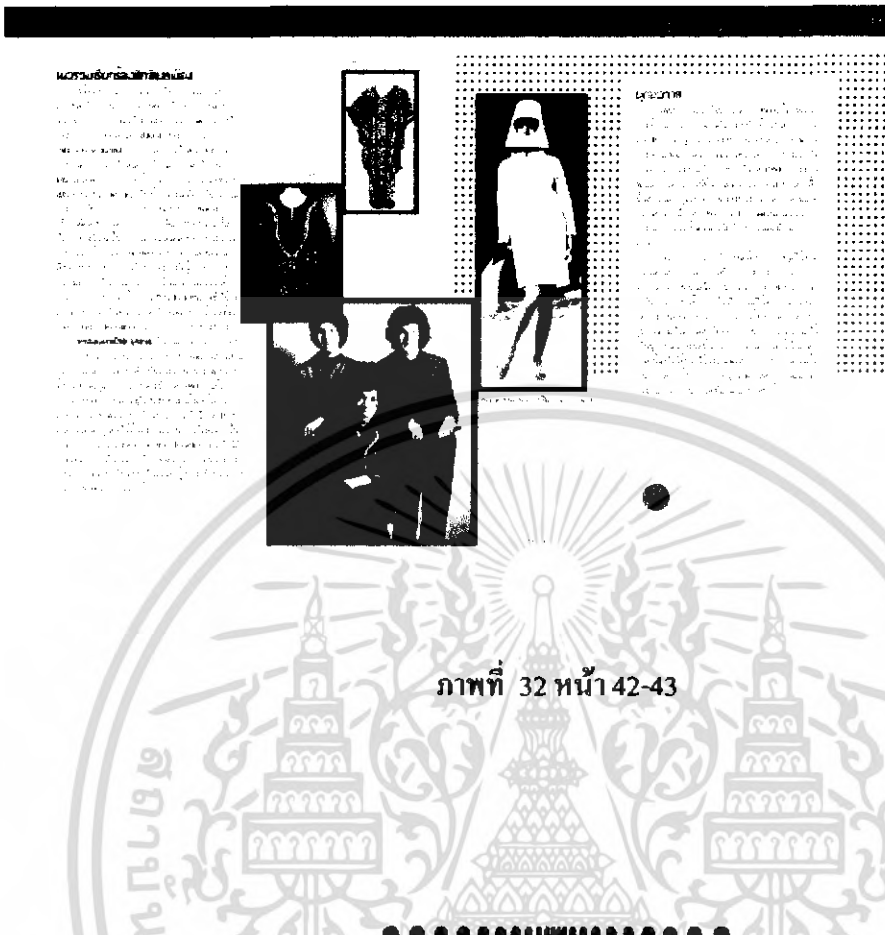
เอกสารงานศิลปะย้อนยุคโลกบอลลูน

เอกสารงานศิลปะย้อนยุคโลกบอลลูนเป็นการบันทึกความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเดินทาง

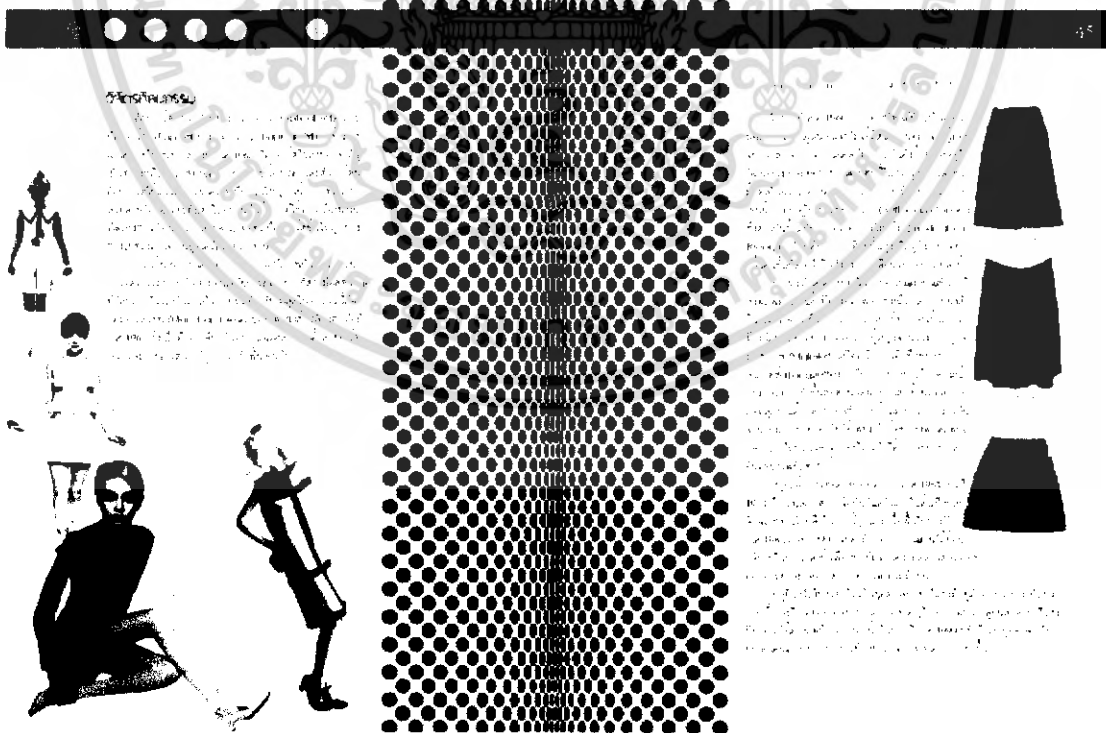

ภาพที่ 31 หน้า 40-41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 32 หน้า 42-43

ภาพที่ 33 หน้า 34-35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ภาพรูปเล่มจริง

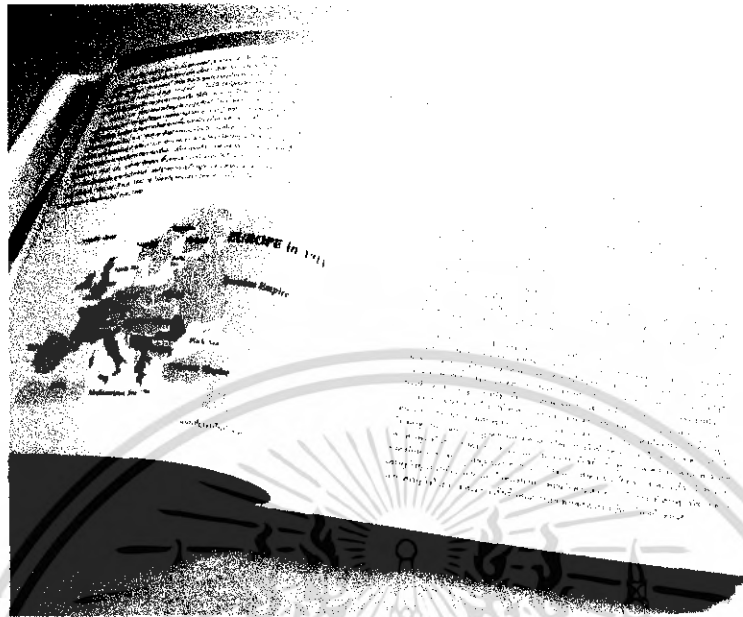

ภาพที่ 34 ภาพผลงานจริงหน้าสารบัญ

ภาพที่ 35 ภาพผลงานจริงหน้าคั่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 36 ภาพผลงานจริงหน้า 2-3

ภาพที่ 37 ภาพผลงานจริงหน้า คั่นสไตล์แอดเวอร์เตียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 38 ภาพผลงานจริงหน้า 6-7

ภาพที่ 39 ภาพผลงานจริงหน้า 10-11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

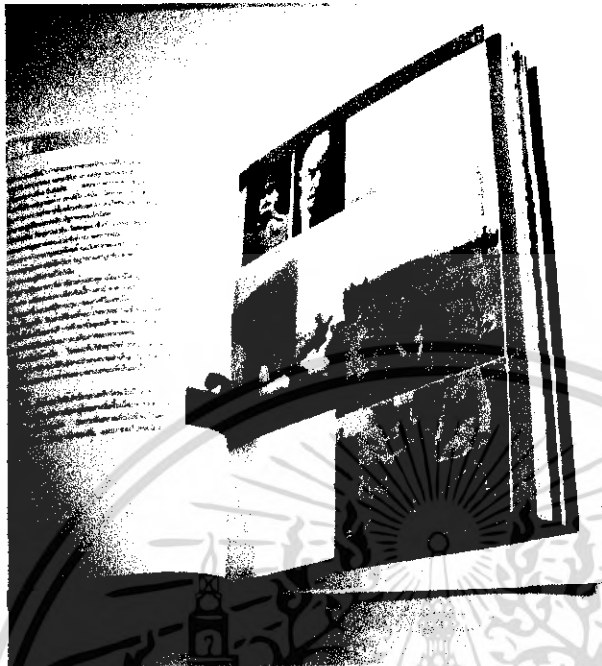

ภาพที่ 40 ภาพผลงานจริงหน้า 12-13

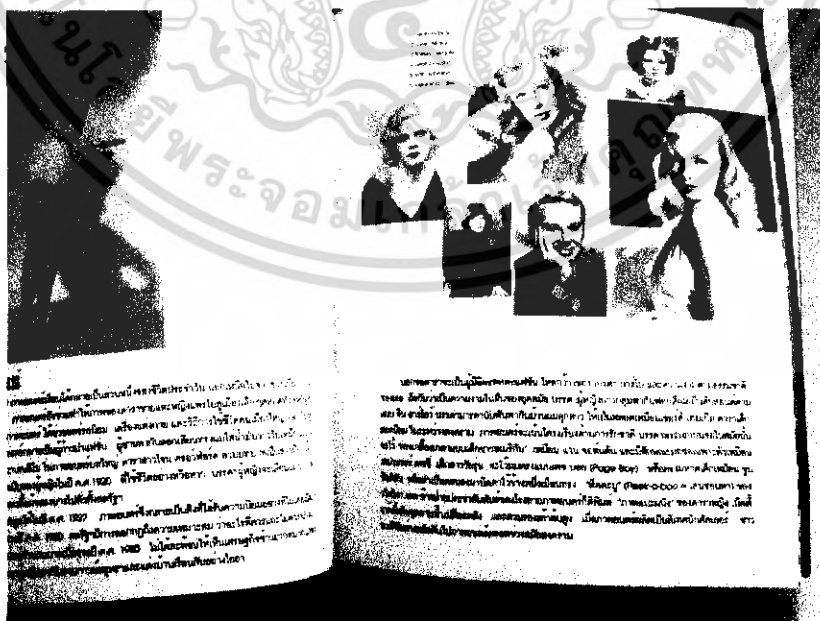

ภาพที่ 41 ภาพผลงานจริงหน้าค้นยุคยี่สิบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

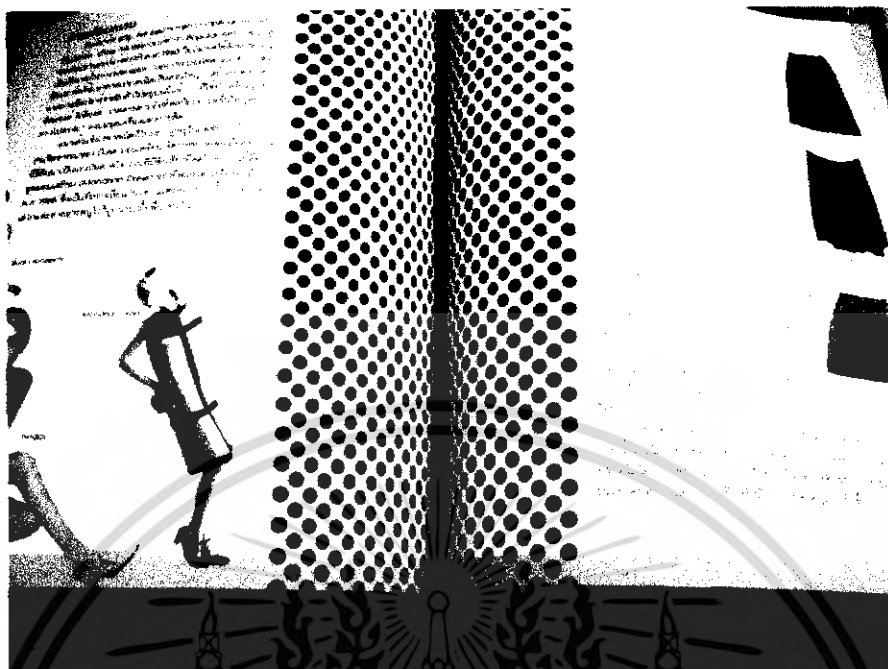

ภาพที่ 42 ภาพผลงานจริงหน้า 16-17

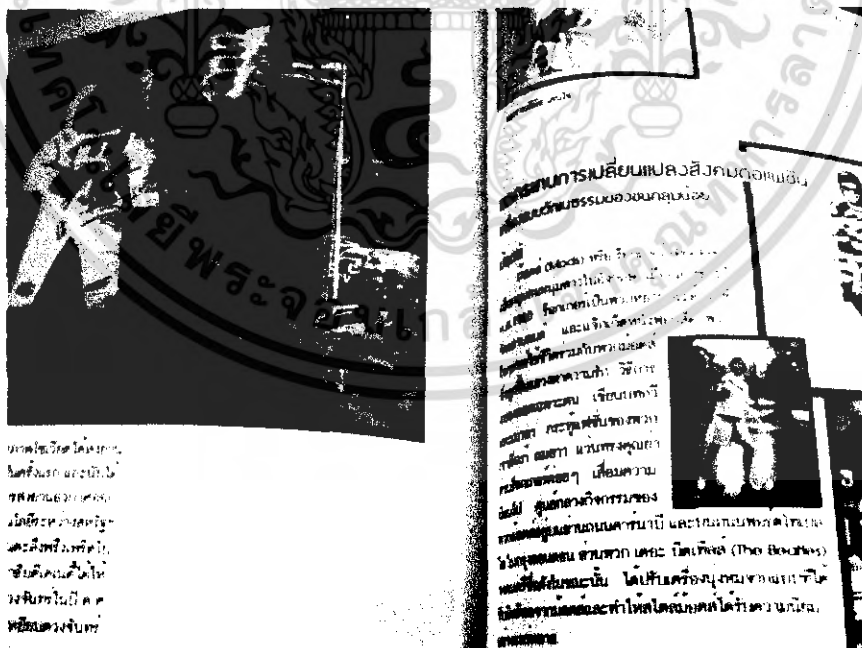

ภาพที่ 43 ภาพผลงานจริงหน้า 18-19

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 44 ภาพผลงานจริงหน้า 44-45

ภาพที่ 45 โฉมหน้า
ในครั้งแรก และนี่เป็น
ภาพผลงานจริง
เมื่อได้ทราบถึง
และสิ่งหนึ่งที่น่า
จับใจคนได้ไม่
พ้นกับในปี ค.ศ.
พฤษภาคม ๒๐๑๓

ภาพที่ 45 ภาพผลงานจริงหน้า 38-39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 46 ภาพผลงานจริงหน้าปกด้านใน

ภาพที่ 47 ภาพผลงานจริงหน้าปกด้านในและปกกล่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

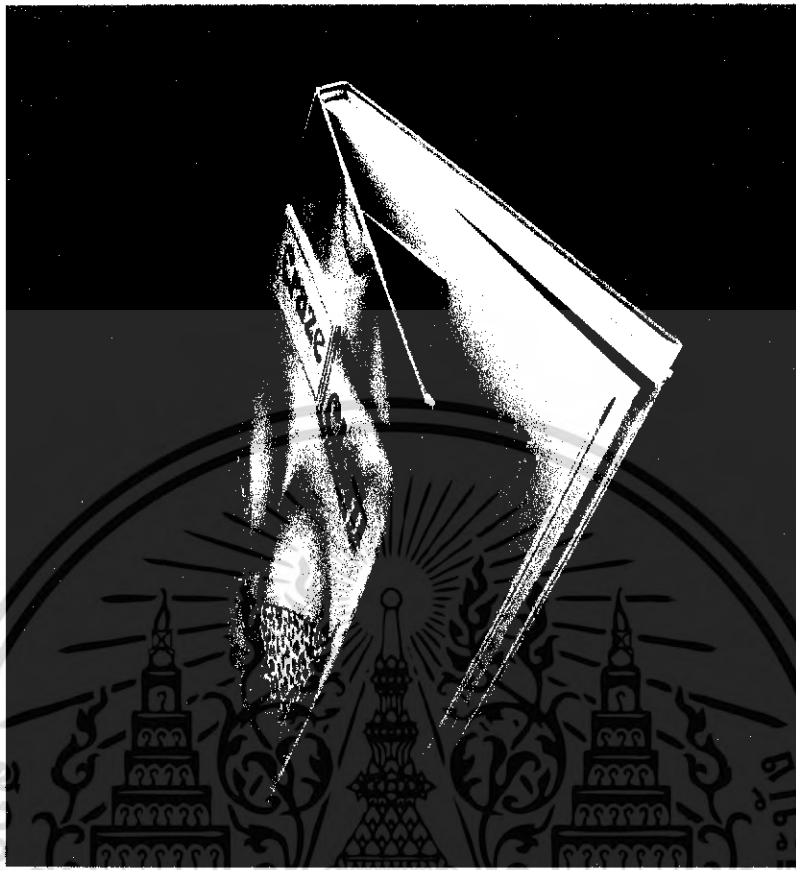

ภาพที่ 48 ปกกล่องกำนันอก

ภาพที่ 49 มุมมองด้านข้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 50 มุมมองด้านข้าง (2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการนำสิ่งที่ข้าพเจ้าสนใจและเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดชิ้นงานนี้ขึ้นมา จากการศึกษาหาข้อมูล ทำให้ข้าพเจ้าได้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์โลก ศิลปะและแฟชั่น แม้ว่าข้อมูลที่หามาได้นั้น บางส่วนอาจจะทำความเข้าใจได้ยาก และเป็นเรื่องที่ไม่ง่ายเลยที่จะกลั่นกรองข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลให้ได้ใจความครบถ้วน ในการทำงานทำให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ว่าควรมีการวางแผนอย่างรอบคอบรัดกุม เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการทำงานที่อาจเกิดขึ้นเพราะเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็จะทำให้การทำงานไม่ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้จึงทำให้ผลงานที่ออกมานั้นไม่ได้เต็มที่อย่างที่ตั้งใจไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

นภลัย พินิจไตรสร เกิดวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2526 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนศรีบุญยานนท์จากนั้นจึงได้เข้ารับการศึกษาคณะที่ ภาควิชาศิลปะ สาขาวิชาศิลปศึกษา สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- รองศาสตราจารย์ ดร. ครุณี หิรัญรักษ์. การสื่อสารมวลชนโลก. กรุงเทพฯ : บริษัทเอเชียแปซิฟิก มัลติมีเดีย จำกัด
- พรสนอง วงศ์สิงทอง. ประวัติศาสตร์ศิลปะเครื่องแต่งกาย. กรุงเทพฯ : อินฟอรมีเดีย อินเตอร์เนชั่นแนล , 2547.
- พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง. ประวัติศาสตร์นฤมิตศิลป์. กรุงเทพฯ : ค่านสิทธิการพิมพ์ จำกัด, 2547
- มานาบุ ฟูกุฮาระ. “โครงการออกแบบ Corporate Design โดยใช้แนวคิดของศิลปะ Constructivism” ศิลปนิพนธ์ , สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, 2541
- ศาสตราจารย์ ดร. วิรุณ ตั้งเจริญ. ศิลปะหลังสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : สันติศิริการพิมพ์, 2547
- สุดาวรัตน์ สุดเขต. ” การออกแบบหนังสือตัดแปลงเสื้อผ้า Jean”, ศิลปนิพนธ์, สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, 2545
- Gavin Ambrose and Paul Harris. Format. Switzerland :AVA Publishing SA,2005
- <http://www.vintageblues.com/vintage.htm>
- <http://www.corsetsandcrinolines.com/timeline.php?dt=1900>
- <http://employees.oneonta.edu/angcllkg>
- <http://www.fashion-cra.com>
- http://laracorsets.com/History_of_the_corset_10_1900-1910.htm
- http://www.knowlesville.com/matt/vintage_fashion/lingerie.html
- <http://www.hippy.com/php/index.php>
- <http://www.cwrl.utexas.edu/~ulrich/19cdress/timeline.htm>
- <http://adorevintage.proboards38.com>
- <http://www.fiftiesweb.com/>
- <http://www.historyofashion.com>
- <http://www.fashiondig.com>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

แฟชั่นเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่ต่างเห็นพ้องต้องกันว่า การเปลี่ยนแปลงทางแฟชั่นนั้น จะเกิดขึ้นได้เมื่อทางสังคมมีอิทธิพลมากพอที่จะดึงหมู่ชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการแฟชั่น อาจเป็นผลมาจากนโยบายทางการเมือง หรืออาจก่อตัวขึ้นมาจากปฏิบัติการที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน เช่น โรคระบาด หรือการค้นพบทรัพยากรตัวใหม่ที่มีคุณค่า เรื่องราวเหล่านี้เห็นได้ชัดเมื่อเกิด ภาวะข้าวยากหมากแพงขึ้นในช่วงปี ค.ศ.1930 ทำให้เครื่องนุ่งห่มขยับตัวจากที่มีการประดับพลิว ไหว ไปเป็นสไตล์มอซอ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนารถยนต์ ซึ่งบางทีอาจเป็นเหตุให้ผู้หญิงต้องสวมกระโปรงสั้นขึ้น

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาอิทธิพลที่มีผลต่อแฟชั่นตั้งแต่ปี ค.ศ.1900 เป็นต้นมา โดยศึกษาศิลปะที่เด่นๆ ในแต่ละยุคเพื่อมาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบกราฟฟิก ซึ่งการที่ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จลุล่วงได้นั้นจะต้องมีความเข้าใจในสไตล์ของแต่ละยุคมาเป็นอย่างดี ดังนั้น ผู้เขียนจึงหวังว่าศิลปนิพนธ์ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เขียนและบุคคลอื่นๆ ที่สนใจในด้านแฟชั่น และได้รับประสบการณ์และความรู้เพิ่มเติมจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้เป็นอย่างดี

นภลัย พินิจไตรศร